

Raport referitor la Grupul de lucru
privind subsidiaritatea, proporționalitatea
și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient”

Membrii grupului operativ (dl Jaak Madison îl înlocuiește pe dl Toomas Vitsut, în calitate de membru desemnat. Acesta este membru al Parlamentului din Estonia și președinte adjunct al Partidului Popular Conservator din Estonia).

Cuvânt-înainte din partea președintelui grupului de lucru

Cartea albă privind viitorul Europei a stimulat un proces profund de reflecție cu privire la Europa de care avem nevoie. Acesta va avea drept punct culminant reuniunea liderilor de la Sibiu din mai 2019. Activitatea grupului nostru de lucru ar trebui să fie interpretată ca făcând parte din această dezbateră mai amplă și îmi exprim speranța că prezentul raport și recomandările sale își vor găsi locul în cadrul procesului de reflecție actual.

Tratatele nu conferă instituțiilor UE un cec în alb pentru a face ceea ce doresc. Subsidiaritatea și proporționalitatea sunt instrumentele practice menite să asigure faptul că Uniunea nu face ceea ce statele membre sau autoritățile locale și regionale pot face ele însele mai bine, precum și să concentreze mai bine acțiunile Uniunii către domenii în care aceasta poate realmente să aducă un aport. Avem nevoie de ambele principii și trebuie să le aplicăm în mod activ, colectiv și în același spirit dacă dorim ca acestea să funcționeze conform așteptărilor cetățenilor noștri.

La momentul actual, avem 41 de camere ale parlamentelor naționale, 74 de adunări legislative regionale, aproximativ 280 de regiuni și 80 000 de autorități locale. Acestea sunt toate angajate direct în aplicarea politicilor Uniunii pe teren. Preocupările și experiența lor practică ar trebui să fie ascultate într-un mod mai sistematic dacă

dorim politici care funcționează, respectând în același timp caracterul și identitatea națiunilor, regiunilor și localităților noastre. Sper că, dacă li se va acorda un cuvânt mai important de spus în ceea ce privește modul în care decurg lucrurile, parlamentele naționale și autoritățile locale și regionale vor putea, de asemenea, să fie ambasadori și susținători mai eficace ai Uniunii Europene.

În sfârșit, prezentul raport — un efort colectiv din partea membrilor Comitetului European al Regiunilor, a parlamentelor naționale și a Comisiei Europene — nu reprezintă un scop în sine. Acesta este începutul unui proces care urmărește să deschidă procedurile noastre în mai mare măsură către nivelul local și regional și să creeze condițiile pentru ca legislația Uniunii Europene să funcționeze mai bine în slujba cetățenilor săi. Deși prezentul raport este adresat președintelui Juncker, Parlamentul European, Consiliul, Comitetul European al Regiunilor, Comitetul Economic și Social European, parlamentele naționale, parlamentele regionale și autoritățile locale și regionale au, la rândul lor, responsabilitatea de a analiza și a reacționa la raportul grupului de lucru.

Frans Timmermans, președintele Grupului de lucru privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient” Bruxelles, 10 iulie 2018

Rezumat

Grupul de lucru s-a reunit de șapte ori pentru a discuta trei sarcini prezentate de către președintele Juncker în decizia sa de instituire a grupului. Pe baza acestor discuții, a unei audieri publice și a contribuțiilor furnizate de numeroase părți interesate, grupul de lucru a ajuns la o serie de concluzii generale și formulează nouă recomandări în prezentul raport, împreună cu acțiuni concrete adresate parlamentelor naționale, autorităților naționale, regionale și locale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului European al Regiunilor și Comisiei Europene.

Grupul de lucru a concluzionat că:

- Uniunea trebuie să abordeze provocări emergente importante în domenii în care are valoare adăugată, cum ar fi în domeniul securității, apărării și migrației, precum și să își intensifice acțiunile în alte domenii, cum ar fi schimbările climatice și inovarea. Având în vedere că acest lucru trebuie realizat pe fondul resurselor limitate, există o nevoie clară la nivel european de a reflecta asupra modului de priorizare a activităților și de utilizare într-un mod mai eficient a resurselor disponibile.
- Ceea ce este necesar este un nou mod de lucru pentru a îmbunătăți procesul actual de elaborare a politicilor și pentru a permite Uniunii să își utilizeze resursele într-un mod mai eficient. Aceasta va permite atât autorităților locale și regionale, cât și parlamentelor naționale să contribuie într-un mod mai eficace la elaborarea politicilor, la conceperea legislației (noi) și la asigurarea respectării principiilor subsidiarității și proporționalității.
- Acest nou mod de lucru necesită o înțelegere comună a subsidiarității și proporționalității și o mai mare participare a tuturor părților interesate, în special autoritățile naționale, regionale și locale care, adesea, au un rol specific în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației Uniunii pe teren. O astfel de „subsidiaritate activă” ar trebui să promoveze o mai mare implicare și înțelegere a ceea ce face Uniunea din partea celor implicați.
- Ar trebui să se utilizeze un model de grilă pentru evaluarea subsidiarității și a proporționalității într-o manieră mai consecventă de către Comisia Europeană, parlamentele naționale și regionale, Comitetul European al Regiunilor și Parlamentul European și Consiliul pe tot parcursul procesului decizional.
- Noua metodă de lucru ar trebui aplicată corpusului legislativ existent al Uniunii și noilor inițiative politice și, pornind de la experiența sa în materie de simplificare a legislației, Comisia Europeană ar trebui să instituie un proces pentru a face acest lucru. Grupul de lucru a decis să pună în evidență contribuțiile aduse de numeroase părți interesate drept modalitate de a declanșa un proces de reflecție mai riguros privind elementele de legislație care ar putea fi relevante pentru o evaluare din perspectiva subsidiarității și proporționalității, a rolului autorităților locale și regionale și a densității legislative, cu posibilitatea de a reinnoi sau de a abroga legislația, dacă este cazul.
- Există valoare adăugată europeană în toate domeniile de activitate existente și, prin urmare, grupul de lucru nu a identificat competențe în temeiul tratatului sau domenii de politică care ar trebui să fie redelegate definitiv, în întregime sau parțial, statelor membre.
- Activitatea grupului de lucru va trebui să fie continuată de către toate instituțiile și organismele identificate mai sus. Primii pași în acest sens vor fi continuați în discursul privind starea Uniunii din septembrie 2018, conferința Președinției austriece din Bregenz în noiembrie și Summitul european al regiunilor și orașelor care va avea loc la București în martie 2019. Raportul grupului de lucru ar trebui să constituie o bază solidă pentru discuții suplimentare privind modalitățile de punere în aplicare a acțiunilor și recomandărilor formulate în prezentul raport.

Cuprins

1. Solicitarea președintelui Juncker	6
2. Considerații principale: O nouă modalitate de lucru	7
3. Activitatea grupului de lucru	10
3.1. O mai bună înțelegere a subsidiarității și a modului de abordare a proporționalității	10
3.2. Parlamentele naționale și un control al subsidiarității mai eficace	12
3.3. O mai bună implicare a autorităților naționale, regionale și locale în procesul de elaborare a politicilor	14
3.3.1. Abordarea Comisiei cu privire la consultarea și colaborarea cu autoritățile locale și regionale în ceea ce privește la activitățile și programul său de lucru	14
3.3.2. Evaluările impactului, propunerile și planurile de punere în aplicare ale Comisiei	16
3.4. Procedura legislativă	17
3.5. Acționând într-un mod mai eficient	19
3.5.1. Evaluarea și îmbunătățirea legislației existente	19
3.5.2. Un accent mai mare asupra unei mai bune puneri în aplicare a legislației	21
Anexa I Membrii grupului de lucru	22
Anexa II Utilizarea contribuțiilor grupului de lucru și ale părților interesate	23
Anexa III Contextul juridic și politic pentru activitatea grupului de lucru	27
Anexa IV Principalele documente de la membrii grupului de lucru	31
Anexa V Evaluarea comună a conformității cu principiile subsidiarității și proporționalității	32
Anexa VI Contribuțiile părților interesate care au propus revizuirea legislației și a propunerilor	35

1. Solicitarea președintelui Juncker

În urma Declarației de la Roma cu ocazia celei de a 60-a aniversări a Uniunii Europene, președintele Juncker a lansat o dezbatere publică cu privire la viitorul Europei. Cartea albă a Comisiei privind viitorul Europei¹ prezintă mai multe căi posibile pentru viitorul Uniunii cu 27 de state membre. Cartea albă prezintă cinci scenarii ilustrative privind modul în care ar putea evolua Uniunea, în funcție de alegerile efectuate, fără a exprima o anumită preferință.

Comisia a clarificat faptul că niciunul dintre aceste scenarii nu reprezintă o schiță detaliată pentru viitorul Europei și că rezultatul final va fi, fără îndoială, diferit de orice scenariu individual. În scrisoarea de intenție adresată Parlamentului European și Consiliului în 2017², președintele Juncker a prezentat deja o foaie de parcurs pentru Uniune (scenariul 6) care se bazează pe cele trei principii care trebuie să ancoreze Uniunea — libertatea, egalitatea și statul de drept. Cu toate acestea, pentru a se asigura că toate scenariile sunt explorate pe deplin, președintele a anunțat, de asemenea, în discursul său privind starea Uniunii din data de 12 septembrie, crearea unui grup de lucru pentru scenariul 4 — „Mai puțin, dar mai eficient”³. În acest scenariu, Uniunea ar urma să își concentreze atenția și resursele limitate asupra unui număr restrâns de domenii, astfel încât să poată acționa mai rapid și mai decisiv în domeniile prioritare alese.

Grupul de lucru a fost instituit în mod oficial la 14 noiembrie 2017⁴ fiind prezidat de prim-vicepreședintele Frans Timmermans, iar în alcătuirea sa intrau trei membri din partea parlamentelor naționale din Austria, Bulgaria și Estonia și trei membri din partea Comitetului European al Regiunilor. Parlamentul European a fost invitat, de asemenea, să desemneze trei membri, însă nu a făcut acest lucru⁵. Informații cu privire la cei șapte membri ai grupului de lucru pot fi consultate în anexa I.

Membrii grupului operativ au fost numiți cu titlu personal. Ca atare, aceștia nu reprezentau pozițiile sau opiniile niciunui organism sau instituții anume în legătură cu activitatea desfășurată de grupul de lucru. Membrii au avut libertatea de a contribui la toate aspectele mandatului grupului de lucru și nu doar în ceea ce privește chestiunile de relevanță directă pentru instituțiile în care lucrează.

Articolul 3 din decizia președintelui de instituire a grupului de lucru a stabilit trei sarcini (a)(c) pe care grupul de lucru a fost solicitat să le abordeze în cadrul activității sale:

- (a) Modalitățile prin care ar putea fi aplicate mai bine principiile subsidiarității și proporționalității în activitatea instituțiilor Uniunii, în special în ceea ce privește elaborarea și punerea în aplicare a legislației și a politicilor Uniunii.
- (b) Identificarea domeniilor de politică în care, de-a lungul timpului, luarea deciziilor și/sau punerea în aplicare ar putea fi redelegateă integral ori parțial sau restituită definitiv statelor membre.
- (c) Identificarea unor modalități mai bune de a implica autoritățile regionale și locale în elaborarea și aplicarea ulterioară a politicilor Uniunii.

Grupul de lucru a fost invitat să prezinte concluziile sale președintelui Comisiei Europene până la 15 iulie 2018. Acesta a lucrat în mod transparent și a primit, prin intermediul site-ului web dedicat, contribuții din partea societății civile, care au avut un rol semnificativ în cadrul reflecțiilor sale⁶. De asemenea, acesta a ținut la curent Parlamentul European, Consiliul și Conferința organelor parlamentare specializate în chestiunile Uniunii ale parlamentelor Uniunii Europene cu privire la activitatea desfășurată. Grupul de lucru a organizat, de asemenea, o audiere publică pentru a afla punctele de vedere ale principalelor părți interesate⁷. Anexa II descrie modul în care a lucrat grupul de lucru, precum și contribuțiile primite din partea cetățenilor și a altor segmente ale societății civile.

Restul prezentului raport prezintă activitatea grupului de lucru, care trebuie să fie privită în contextul actualului cadru juridic și politic care reglementează punerea în aplicare a principiilor subsidiarității și proporționalității în Uniune. Mai multe detalii în acest sens sunt cuprinse în anexa III.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/cartealba_privind_viitorul_europei_ro.pdf

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_ro.pdf

³ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_ro.htm: Urmată de programul de lucru al Comisiei COM (2017) 650 din 24.10. 2017: „Bazându-ne pe activitățile deja întreprinse de Comisie, ar trebui să ne implicăm considerabil în chestiunile majore. Aceasta înseamnă să nu reglementăm toate aspectele vieții cotidiene a cetățenilor. Trebuie să reflectăm serios asupra ideii de a face mai puțin în mod mai eficient și de a reda competențe statelor membre atunci când este oportun să procedăm astfel.” https://ec.europa.eu/info/publications/2018-commission-work-programme-key-documents_ro

⁴ C(2017) 7810. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-c-7810-president-decision_en_1.pdf

⁵ PV CPG: 11.01.2018; PE-8/CPG/PV/2018-01: http://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simple.htm?leg=&year=&lg=&eurovoc=¤tPage=1&sortAndOrderBy=&fulltext=&reference=&relValue=&codeTypeDocu=CPGPPV&datepickerStart=&datepickerEnd=&autor=&code_auteur=&autInstDesc=&autInst

⁶ https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_ro

⁷ https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently/28-may-hearing_ro

2. Considerații principale: O nouă modalitate de lucru

În cursul activității sale, grupul de lucru a ajuns la cinci concluzii generale care se reflectă în recomandările sale.

În primul rând, grupul de lucru a recunoscut pe deplin nevoia de mai multă acțiune din partea Uniunii pentru a aborda provocări emergente importante în domenii în care aceasta are valoare adăugată, cum ar fi în domeniul securității, apărării și migrației, precum și necesitatea ca Uniunea să își intensifice acțiunile în alte domenii, cum ar fi schimbările climatice și inovarea. Având în vedere că acest lucru trebuie realizat pe fondul resurselor limitate, există o nevoie clară la nivel european de a reflecta asupra unei prioritizări a activităților, precum și asupra utilizării resurselor disponibile într-un mod mai eficient.

În al doilea rând, grupul de lucru a concluzionat că — mai mult decât identificarea domeniilor care trebuie redelegate statelor membre — este esențial să se remedieze deficiențele din procesele actuale de elaborare a politicilor. O problemă majoră în ceea ce privește aceste procese o reprezintă implicarea insuficientă a autorităților naționale, regionale și locale și, prin urmare, o lipsă de asumare a politicilor UE. Grupul de lucru consideră că este necesară o nouă modalitate de lucru pentru a se asigura că acțiunile și instrumentele de politică ale UE continuă să ofere o valoare adăugată europeană clară, sunt proporționale și sunt corect corelate cu acțiunile care sunt, de asemenea, necesare la nivel național, regional și local. Acest nou mod de lucru se bazează pe o mai bună înțelegere comună a subsidiarității și proporționalității și pe o mai bună participare din partea parlamentelor naționale și a autorităților locale și regionale în ceea ce privește conceperea și punerea în aplicare a politicilor, în conformitate cu principiul guvernantei pe mai multe niveluri. Acest lucru ar trebui să ne ajute să dezvoltăm „subsidiaritatea activă” în mai mare măsură, pentru a asigura că există o mai bună apreciere și acceptare a motivelor pentru care politicile sunt puse în aplicare la nivelul UE și, în cele din urmă, un grad mai mare de asumare a acestor politici la toate nivelurile de guvernanță. Multe dintre cele 74 de adunări regionale ale Uniunii cu responsabilități legislative, aproximativ 280 de regiuni⁸ și 80 000 de autorități municipale sunt implicate în mod direct în aplicarea legislației Uniunii. Cunoștințele și experiența lor trebuie să fie utilizate într-un mod mai activ atunci când legislația este în curs de elaborare. Prin implicarea mai îndeaproape în procesele de elaborare a politicilor, acești actori vor fi în măsură să explice mai bine ce face Uniunea și de ce face aceste lucruri.

În al treilea rând, o mai bună înțelegere comună a principiilor subsidiarității și proporționalității, precum și aplicarea mai structurată și consecventă a acestora în cadrul proceselor decizionale ar putea contribui la reducerea unora dintre preocupările și frustrările care contribuie la opinia că Uniunea face prea multe. Grupul de lucru consideră că evaluările privind subsidiaritatea nu numai că trebuie făcute, ci trebuie și „să se vadă că se face acest lucru”. În mare măsură, acest lucru poate fi realizat prin exploatarea mecanismelor și instrumentelor actuale într-un mod mai aprofundat, precum și prin furnizarea de explicații mai bune și mai vizibile privind valoarea adăugată a acțiunilor Uniunii folosindu-se termeni care pot fi înțeleși cu ușurință. Grupul de lucru recunoaște faptul că analize ale subsidiarității și proporționalității sunt prezentate deja de către Comisie în sprijinul propunerilor sale legislative, precum și rolul distinct al parlamentelor naționale în ceea ce privește verificarea conformității noilor propuneri legislative cu principiul subsidiarității⁹. Cu toate acestea, aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității este o responsabilitate comună a tuturor actorilor relevanți: parlamentele naționale, Parlamentul European, Consiliul, Comitetul European al

Regiunilor și Comisia Europeană. Grupul de lucru subliniază faptul că în tratate nu mai există o definiție exactă a subsidiarității, în urma revizuirii protocolului relevant din Tratatul de la Amsterdam. Acesta susține, prin urmare, o abordare pragmatică și comună privind evaluarea subsidiarității și proporționalității, prin utilizarea unei grile de evaluare comune, pentru a promova o înțelegere comună și a crea o aplicare mai eficace a acestor principii de către toate organismele și instituțiile în ceea ce privește elaborarea de noi acte legislative.

În al patrulea rând, grupul de lucru a fost de opinie că legislația UE din anumite domenii este posibil să fi devenit prea „densă” sau prea complexă. În cazul directivelor, aceasta nu mai lasă o marjă suficientă pentru luarea de decizii la alte niveluri sau un grad suficient de flexibilitate pentru a pune în aplicare legislația ținând cont de specificitățile naționale. Grupul de lucru a fost conștient de faptul că există o serie de motive care ar putea justifica această situație, inclusiv lipsa de încredere suficientă între statele membre, precum și între statele membre și instituțiile Uniunii. Acest fapt contribuie, de asemenea, la dependența scăzută de recunoașterea reciprocă a diferitelor abordări naționale drept instrumente eficiente de politică¹⁰. Grupul de lucru a fost conștient, de asemenea, de faptul că există compromisuri considerabile. O legislație mai degrabă prescriptivă, cu flexibilitate limitată nu numai pentru autoritățile locale și regionale, ci și pentru întreprinderi poate fi necesară pentru a asigura respectarea legislației Uniunii și crearea unor condiții de concurență echitabile în cadrul pieței interne. Un exemplu l-ar reprezenta respectarea normelor contabile stricte pentru cheltuielile realizate în cadrul programelor de cheltuieli ale Uniunii. Orice tentative de a aborda aspectele legate de densitatea de reglementare prin modificarea legislației ar trebui, prin urmare, să fie atent calibrate și realizate în conformitate cu principiile unei mai bune legiferări, inclusiv printr-o consultare a părților afectate și o evaluare aprofundată pentru a se asigura că problemele sunt corect înțelese¹¹. Prin urmare, grupul de lucru recomandă Comisiei să pună în aplicare un proces în vederea demarării unui astfel de exercițiu, eventual pe baza programului existent REFIT al Comisiei de simplificare a legislației și de reducere a sarcinilor de reglementare inutile. Pentru a lansa reflecția asupra acestui proces, grupul de lucru evidențiază o serie de sugestii pentru o astfel de evaluare, care au fost identificate de către membrii grupului și cu ajutorul contribuțiilor prezentate grupului de lucru din partea diverselor părți interesate. Aceasta ar putea determina, în cele din urmă, revizuirea sau abrogarea legislației existente, dacă este cazul. Cu toate acestea, după examinarea problemei, grupul de lucru a ajuns la concluzia că există o valoare adăugată europeană în toate domeniile de activitate existente și, prin urmare, nu a identificat competențe sau domenii de politică care ar trebui să fie redelegate definitiv, în totalitate sau parțial, statelor membre. Ca atare, grupul de lucru operativ nu consideră că acest aspect al scenariului 4 din Cartea albă a Comisiei privind viitorul Europei este cea mai adecvată cale de urmat.

În sfârșit, grupul de lucru consideră că rezultatele sale nu ar trebui să fie punctul final al unui proces, ci mai degrabă începutul unei implicări mai active privind aspecte legate de subsidiaritate și proporționalitate din partea tuturor instituțiilor UE și a autorităților naționale, regionale și locale, pornind de la recomandările și acțiunile grupului de lucru prezentate în prezentul raport și realizând progrese în acest sens. Grupul de lucru așteaptă cu interes reacția președintelui Comisiei Europene, precum și continuarea procesului de reflecție asupra acestor chestiuni cu ocazia conferinței organizate de președinția austriacă la Bregenz în noiembrie 2018 și a Summitului european al regiunilor și orașelor, care va avea loc la București în martie 2019.

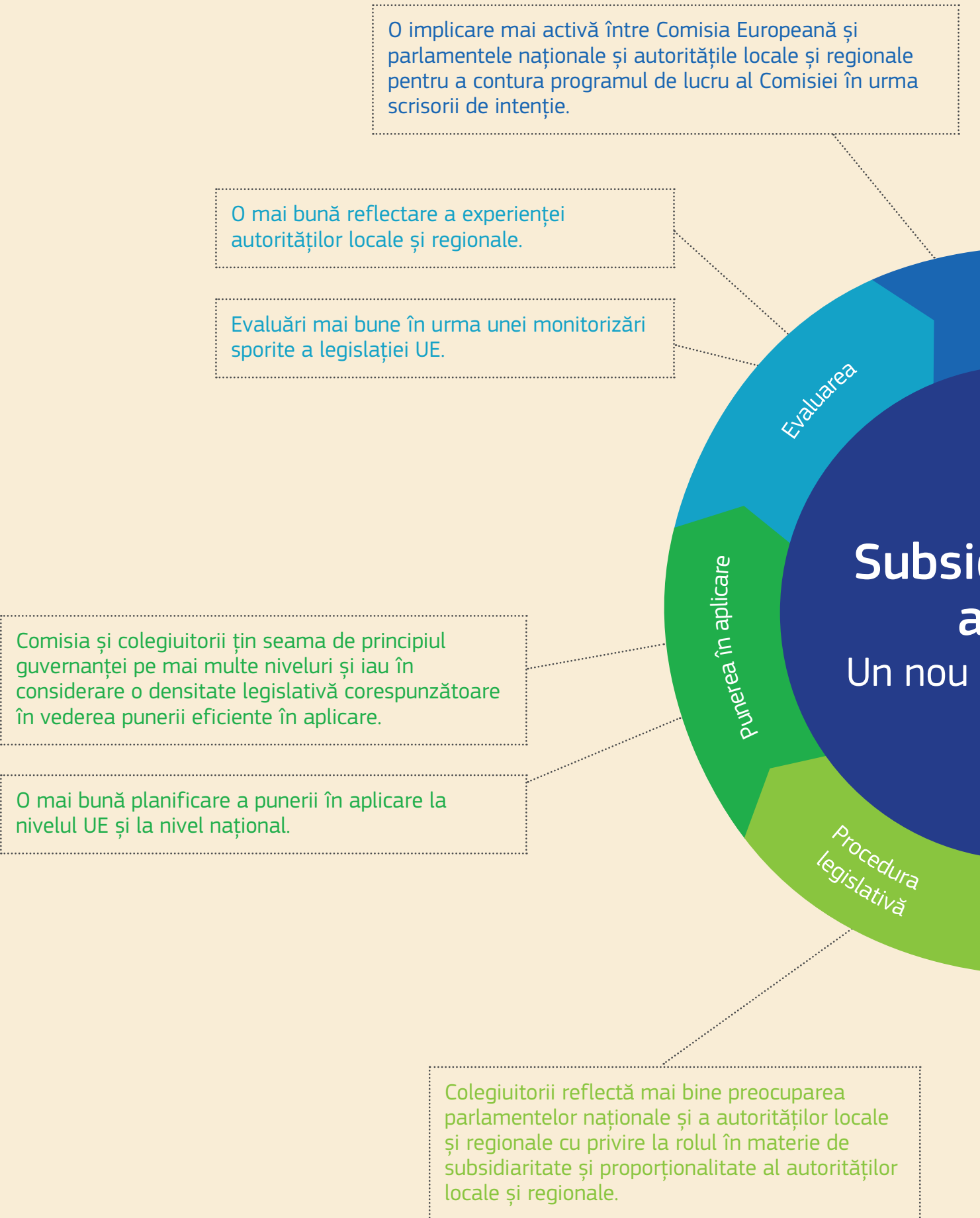
⁸ Eurostat: 281 de regiuni „NUTS 2” la 1 ianuarie 2018: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/background>

⁹ Protocolul nr. 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

¹⁰ A se vedea procesul-verbal al reuniunii grupului de lucru din 15 martie 2018: <https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/tf-minutes-meeting-15-march-2018.pdf>

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how_ro

Prezentare schematică a noului mod de lucru

3. Activitatea grupului de lucru

Grupul de lucru a discutat cele trei sarcini (a), (b) și (c) din mandatul acordat de președintele Juncker cu ocazia reuniunilor sale și prezintă în continuare rezultatele activității sale în funcție de diferitele etape ale procesului de elaborare a politicilor, începând cu necesitatea unei abordări comune de evaluare a subsidiarității și proporționalității.

3.1. O mai bună înțelegere a subsidiarității și a modului de abordare a proporționalității

Grupul de lucru constată că nu există orientări comune privind modul de evaluare a conținutului proiectelor de acte legislative sau al altor politici și programe în raport cu principiile subsidiarității și proporționalității. Comisia a emis propriile sale orientări detaliate, iar Comitetul European al Regiunilor utilizează o „grilă” a subsidiarității care servește drept îndrumare pentru evaluările sale. Fiecare parlament național are propria abordare cu privire la realizarea acestei evaluări.

Una dintre consecințe este că, adesea, parlamentele naționale evidențiază în avizele lor motivate probleme care depășesc ceea ce prevede Protocolul nr. 2¹², astfel încât avizele reflectă mai degrabă preferințe diferite de politică, și nu o evaluare a subsidiarității. Atunci când acestor avize nu li se poate da curs în continuare, acest lucru poate fi o sursă de neînțelegere și frustrare. În același timp, absența unei abordări clare a subsidiarității în cadrul procesului legislativ creează impresia — posibil eronată — că problema nu este abordată în mod satisfăcător. În mod similar, deși mecanismul de control al subsidiarității prevăzut în Protocolul nr. 2 este integrat în Regulamentul de procedură al Parlamentului European (articolul 42¹³) și al Consiliului (articolul 19¹⁴) și chiar dacă Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare evidențiază importanța subsidiarității și proporționalității, grupul de lucru nu a avut cunoștință de dispoziții

procedurale privind modul în care Parlamentul European și Consiliul abordează cele două principii în cadrul activității lor legislative.

Grupul de lucru este convins că un model de grilă de evaluare ar putea aduce o mai mare vizibilitate și coerență în ceea ce privește evaluarea subsidiarității și proporționalității și, în cele din urmă, ar putea facilita o mai bună înțelegere comună a conceptului de către toți cei implicați în evaluarea acestor principii în calitate de parte la procesul decizional. Desigur, acest lucru nu îi va împiedica să aducă în discuție alte preocupări în afara celor cuprinse în modelul de grilă de evaluare a subsidiarității și proporționalității. Grupul este de opinie că această abordare ar trebui să evidențieze conceptul de valoare adăugată europeană, care reprezintă factorul-cheie ce determină dacă Uniunea ar trebui să acționeze și este, de asemenea, un concept mai ușor înțeles de către publicul larg. Evaluarea ar putea fi utilă, de asemenea, pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene în ceea ce privește cauzele aduse înaintea Curții. Grupul de lucru propune un model de grilă de evaluare a subsidiarității (în anexa V) care poate fi utilizat drept bază pentru discuții ulterioare între instituțiile UE și parlamentele naționale și regionale¹⁵. Pe termen lung, o grilă de evaluare comună convenită ar putea fi încorporată într-o viitoare revizuire a Acordului interinstituțional privind o mai bună legiferare, pentru a furniza o bază mai structurată de utilizare a acesteia de către Parlamentul European, Consiliu și Comisia Europeană.

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:12008E/PRO/02>

¹³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20170116+TOC+DOC+XML+VO//RO>

¹⁴ <http://www.consilium.europa.eu/ro/documents-publications/publications/council-rules-procedure-comments/>

¹⁵ Acolo unde, în prezentul raport, se face trimitere la „parlamentele regionale”, sunt incluse toate parlamentele regionale și adunările regionale din statele membre. Atunci când se face trimitere în mod specific la parlamente regionale cu competențe legislative în sensul Protocolului nr. 2 la tratate, acest lucru este indicat în mod clar.

Recomandarea nr. 1 a grupului de lucru

Ar trebui să fie utilizată o metodă comună („grila de evaluare”) de către instituțiile și organismele Uniunii Europene și de către parlamentele naționale și regionale în vederea evaluării aspectelor legate de principiile subsidiarității (inclusiv valoarea adăugată europeană) și proporționalității și de temeiul juridic al legislației noi și existente.

Această metodă de evaluare ar trebui să reflecte criteriile incluse în Protocolul privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității anexat inițial la Tratatul de la Amsterdam, precum și jurisprudența relevantă a Curții Europene de Justiție. Un model propus de grilă de evaluare este anexat la prezentul raport.

Pe parcursul procesului legislativ, Parlamentul European și Consiliul ar trebui să analizeze în mod sistematic subsidiaritatea și proporționalitatea proiectelor legislative și a modificărilor pe care le aduc utilizând metoda comună. Acestea ar trebui să țină seama pe deplin de evaluarea Comisiei prezentată în propunerile sale, precum și de avizele (motivate) ale parlamentelor naționale și ale Comitetului European al Regiunilor.

Grupul de lucru consideră că recomandarea ar putea fi pusă în aplicare prin intermediul următoarelor acțiuni:

- Colegiitorii, parlamente naționale și regionale, Comitetul European al Regiunilor și Comisia Europeană ar trebui să discute în continuare modelul de grilă, cu scopul de a promova o mai bună înțelegere și o abordare comună în ceea ce privește evaluarea subsidiarității și a proporționalității.
- Comisia ar trebui să își revizuiască orientările privind o mai bună legiferare, pentru a reflecta grila convenită de evaluare a subsidiarității și proporționalității. Aceasta ar trebui să utilizeze grila pentru a-și prezenta evaluările subsidiarității și proporționalității într-un mod mai explicit în evaluarea impactului și/sau expunerea de motive în conformitate cu punctul 25 din Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare și cu Protocolul nr. 2 la tratate.
- Atunci când utilizează mecanismul de control al subsidiarității, parlamentele naționale și regionale, precum și colegiitorii în cadrul procedurii legislative ar trebui să utilizeze grila ca bază pentru abordarea aspectelor legate de subsidiaritate și proporționalitate.
- Instituțiile și organismele consultative ale UE ar trebui să pună în evidență valoarea adăugată europeană a inițiativelor UE și să comunice mai bine acest aspect cetățenilor.

3.2. Parlamentele naționale și un control al subsidiarității mai eficace

Parlamentele naționale au un rol esențial în asigurarea conformității cu principiul subsidiarității și au de adus, de asemenea, o contribuție pozitivă cu privire la fondul noii legislații. Evaluarea subsidiarității de către parlamentele naționale se referă la conținutul propunerilor legislative ale Comisiei. Aceasta contribuie la stabilirea legitimității democratice a Uniunii. Între 2010 și sfârșitul anului 2017 au existat 409 avize motivate reprezentând 582 de voturi din partea parlamentelor naționale în cadrul mecanismului de control al subsidiarității. Până în prezent au existat trei cazuri de procedură a „cartonașului galben” și nu au fost cazuri de cartonașe portocalii. Grupul de lucru a observat că acesta este un domeniu complex și a reflectat asupra unor îmbunătățiri care ar putea fi puse în aplicare în sistemul actual, precum și asupra unei serii de aspecte care ar necesita modificări ale tratatelor.

Mai mulți membri ai grupului de lucru au fost de opinie că numărul redus de proceduri ale cartonașului galben care au fost declanșate demonstrează faptul că mecanismul actual de control este ineficace și, prin urmare, sunt în favoarea unei scăderi a pragurilor, ceea ce ar necesita modificări ale tratatelor. Grupul de lucru a discutat această chestiune și a subliniat că nu era clar că scăderea pragului actual pentru „cartonașul galben” de la o treime la un sfert din voturile disponibile ar avea un efect considerabil asupra numărului de cartonașe galbene declanșate, plecând de la premisa unei participări similare la mecanismul de control al subsidiarității din partea parlamentelor naționale ca în prezent. Un prag considerabil mai scăzut decât un sfert din voturile disponibile este necesar pentru ca numărul de proceduri ale cartonașelor galbene să crească în mod semnificativ¹⁶, însă acesta ar ridica probleme cu privire la reprezentativitatea preocupărilor exprimate. Cu toate acestea, subliniind importanța unui dialog politic serios care să consolideze legitimitatea procesului legislativ, grupul de lucru invită Comisia să se asigure că aceasta oferă întotdeauna un răspuns cuprinzător, în timp util și public la avizele motivate ale parlamentelor naționale, inclusiv în cazul în care nu este declanșată procedura cartonașului galben în conformitate cu normele actuale.

Mai mulți membri au ridicat, de asemenea, problema unui „cartonaș roșu” (drept de veto) pentru parlamentele naționale, ceea ce ar necesita modificarea tratatului, iar grupului de lucru i s-au adus la cunoștință opinii cum că acest lucru ar putea avea consecințe neprevăzute având în vedere lipsa actuală a unei înțelegeri comune a sensului și a domeniului de aplicare ale evaluărilor subsidiarității din partea parlamentelor naționale. În același timp, grupul de lucru a luat act de dorința parlamentelor naționale de a evidenția, de asemenea, contribuția pozitivă pe care acestea o pot aduce la procesul european printr-un mecanism care să le permită să propună Comisiei să ia măsuri — un „cartonaș verde”. Un proces formal de acest tip ar necesita modificarea tratatului și ar avea un impact asupra dreptului Comisiei de a iniția legislația, precum și asupra rolului Parlamentului European și al Consiliului. Grupul de lucru a fost însă de opinie că există deja numeroase posibilități pentru ca parlamentele naționale să

consolideze coordonarea între acestea pentru a se asigura că acțiunea lor este eficace și că dispun de suficientă masă critică politică pentru a-și face auzită vocea. Grupul le încurajează să facă acest lucru și încurajează Comisia să răspundă în mod adecvat la astfel de inițiative.

Timpul pe care parlamentele naționale îl au la dispoziție pentru a-și pregăti avizele motivate și pentru a se consulta în propriile state membre, mai ales dacă sunt parlamente regionale cu competențe legislative, reprezintă o chestiune sensibilă. Având în vedere că Parlamentul European și Consiliul se abțin de la demararea de acțiuni în perioada în care parlamentele naționale își prezintă avizele motivate, este necesar ca perioada în cauză să fie calibrată cu atenție. Mai mulți membri au considerat că perioada actuală de 8 săptămâni ar trebui extinsă la 12 săptămâni, iar grupul de lucru a constatat că Consiliul European a avut în vedere acest lucru în trecut¹⁷. În absența unei modificări a tratatului care ar fi necesară în acest caz, grupul de lucru consideră că Comisia ar putea oferi o mai mare flexibilitate parlamentelor naționale pentru a-și pregăti avizele motivate. O astfel de flexibilitate, împreună cu mai marea consecvență preconizată în ceea ce privește evaluările subsidiarității pe baza unei grile comune și cu îmbunătățirea comunicării și a schimbului de informații între parlamentele naționale și autoritățile locale și regionale, ar putea atenua nevoia percepută de a reduce pragurile care declanșează procedurile cartonașului galben și portocalii.

Grupul de lucru a discutat, de asemenea, faptul că parlamentele naționale merg adesea dincolo de aspectele legate de subsidiaritate în avizele lor motivate, ceea ce dă naștere la neînțelegeri sau frustrări atunci când nu se poate da curs în continuare acestor puncte. Deși utilizarea unei grile comune a subsidiarității ca bază pentru avizele parlamentelor naționale ar putea contribui la evitarea unor astfel de neînțelegeri, unii membri ai grupului au fost de opinie că domeniul de aplicare a mecanismului de control și a avizelor motivate ar trebui extins astfel încât să cuprindă, de asemenea, proporționalitatea și atribuirea (temei juridic).

În sfârșit, grupul de lucru consideră că este nevoie de o mai bună coordonare și un mai bun schimb de informații cu privire la avizele motivate între parlamentele naționale și regionale cu competențe legislative și alte autorități regionale și locale. De exemplu, parlamentele naționale și regionale dispun fiecare de platforme separate de schimb de informații, în timp ce răspunsurile Comisiei la avizele motivate sunt disponibile atât pe platforma interparlamentară, cât și pe site-ul Comisiei. Parlamentele naționale ar trebui, după caz, să consulte parlamentele regionale în contextul mecanismului de control al subsidiarității. Modificările formale aduse rolurilor și interacțiunii dintre parlamentele naționale și regionale ar necesita modificări ale tratatelor și ar trebui avute în vedere pe termen lung. Cu toate acestea, în limitele dispozițiilor actuale ale tratatului, un dialog mai structurat, dar informal ar putea să asigure faptul că parlamentele regionale cu competențe legislative sunt implicate într-un mod mai eficace.

¹⁶ Document de dezbatere nr. 3: Aplicarea subsidiarității și proporționalității în activitatea instituțiilor. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-3-2018-2018-tf-discussion-paper-no3-institutional-work_en.pdf

¹⁷ Punctul 3 din secțiunea C (Suveranitate) din Concluziile Consiliului European din 19 februarie 2016: <https://www.consilium.europa.eu/media/21779/st00001ro16.pdf>

Recomandarea nr. 2 a grupului de lucru

Comisia ar trebui să aplice în mod flexibil termenul-limită de 8 săptămâni prevăzut de tratat pentru transmiterea de către parlamentele naționale a avizelor motivate.

Această flexibilitate ar trebui să țină seama de perioadele comune de vacanță și pauză în activitate, permițând în același timp Comisiei să răspundă, în măsura în care este posibil, în termen de 8 săptămâni de la primirea fiecărui aviz.

Comisia ar trebui să țină seama în mod corespunzător de avizele motivate primite din partea parlamentelor naționale, precum și de feedbackul primit de la parlamentele regionale cu competențe legislative în raportul său anual privind subsidiaritatea și proporționalitatea. De asemenea, aceasta ar trebui să pună la dispoziția colegiitorilor, în mod cuprinzător și în timp util, informații cu privire la propunerile în cazul cărora au fost exprimate preocupări semnificative în materie de subsidiaritate.

Recomandarea nr. 3 a grupului de lucru (modificarea tratatelor)

Protocolul nr. 2 TUE/TFUE ar trebui să fie revizuit atunci când se ivește ocazia, în scopul de a le acorda parlamentelor naționale 12 săptămâni pentru a-și pregăti și prezenta avizele motivate și pentru a-și exprima pe deplin punctele de vedere cu privire la subsidiaritatea, proporționalitatea și temeiul juridic (atribuirea competențelor) al legislației propuse. Parlamentele naționale ar trebui să consulte parlamentele regionale cu competențe legislative în cazul în care competențele lor în temeiul legislației naționale sunt vizate de propunerea de legislație UE.

Grupul de lucru consideră că următoarele acțiuni, care nu necesită modificări ale tratatelor, ar spori impactul parlamentelor naționale în cadrul discuțiilor privind subsidiaritatea:

- Comisia ar trebui să țină seama de întârzierile în transmiterea elementelor individuale ale pachetelor legislative complexe către parlamentele naționale, precum și de perioadele comune de vacanță, când majoritatea parlamentelor naționale se află în pauză de la activitate.
- Parlamentele naționale, cu sprijinul Comitetului Regiunilor și al platformei REGPEX¹⁸, ar trebui să se consulte în mod corespunzător cu parlamentele regionale în ceea ce privește pregătirea avizelor lor motivate.
- Comisia ar trebui să prezinte în mod adecvat avizele motivate și contribuțiile primite de la parlamentele naționale și regionale cu competențe legislative în raportul său anual privind subsidiaritatea și proporționalitatea.
- În cazul în care o propunere generează un număr semnificativ de avize motivate, Comisia ar trebui să elaboreze o prezentare generală a avizelor motivate ale parlamentelor naționale – și, eventual, a contribuțiilor parlamentelor regionale cu competențe legislative – primite și să o pună la dispoziția colegiitorilor în timp util, având în vedere procedura legislativă.

¹⁸ REGPEX este o sub-rețea a Rețelei de monitorizare a subsidiarității din cadrul Comitetului European al Regiunilor, deschisă parlamentelor și guvernelor regiunilor care dispun de competențe legislative: <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>

3.3. O mai bună implicare a autorităților naționale, regionale și locale în procesul de elaborare a politicilor

3.3.1. Abordarea Comisiei cu privire la consultarea și colaborarea cu autoritățile locale și regionale în ceea ce privește la activitățile și programul său de lucru

Grupul de lucru constată faptul că o inovație importantă în 2015 în ceea ce privește politica Comisiei pentru o mai bună legiferare a constat în deschiderea procesului acesteia de elaborare a politicilor pentru toate părțile interesate. Deși acest lucru se petrece în mod progresiv, grupul de lucru a constatat că participarea autorităților locale și regionale în cadrul mecanismelor de consultare și feedback ale Comisiei este, în general, scăzută. Începând cu mijlocul anului 2016, reunind toate mecanismele de feedback combinate, s-au primit aproape 9 000 de răspunsuri de la părțile interesate, însă mai puțin de 1 % au venit din partea autorităților locale și regionale. Se pare, de asemenea, că contribuțiile autorităților locale și regionale la evaluările impactului și la evaluări sunt, la rândul lor, scăzute.

Deși a recunoscut faptul că nu toate autoritățile locale și regionale dispun de capacitatea și resursele necesare pentru a participa la aceste activități, grupul de lucru a fost de opinie că ar trebui depuse mai multe eforturi pentru a încuraja participarea acestora, având în vedere obligația prevăzută de tratat de a respecta identitatea națională a statelor membre inerentă structurilor lor guvernamentale regionale și locale, precum și rolul și responsabilitatea lor în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației Uniunii¹⁹. Având în vedere diversitatea autorităților locale și regionale și capacitățile diferite ale acestora în ceea ce privește participarea, orice procese și instrumente pentru a stimula participarea acestora ar trebui să fie simple și practice și să valorifice la maximum rețelele și platformele existente. Grupul de lucru a salutat faptul că, recent, Comisia s-a angajat să asigure disponibilitatea consultărilor publice pentru inițiativele majore în toate limbile oficiale, pentru a îmbunătăți accesibilitatea.

Ca măsură suplimentară, grupul de lucru a considerat că este necesar să se recunoască specificitatea autorităților locale și regionale, comparativ cu alte părți interesate, în ceea ce privește consultările generale. Grupul de lucru a fost, de asemenea, de opinie că un feedback mai semnificativ din partea instituțiilor Uniunii ar încuraja o mai mare participare a autorităților locale și regionale. De asemenea, grupul de lucru recomandă ca, atunci când este cazul, să se efectueze o consultare mai orientată a autorităților locale și regionale, pentru a li se recunoaște rolul specific.

Grupul de lucru a salutat, de asemenea, implicarea vastă a Comisiei actuale în relația cu parlamentele naționale²⁰ și a încurajat Comisia să utilizeze această implicare drept fundament și să intensifice relațiile cu parlamentele naționale, cu autoritățile locale și regionale și cu societatea civilă în ceea ce privește elaborarea politicilor. Din motive practice și ținând de resurse, este puțin probabil că acest lucru ar putea fi realizat pentru toate inițiativele noi în fiecare an, prin urmare Comisia ar trebui să ia în considerare posibilitatea de

a utiliza această abordare pentru cele mai importante inițiative ale sale. Un bun exemplu este turneul dedicat uniunii energetice, în cadrul căruia Comisia s-a angajat într-un dialog intensiv cu guvernele, cu parlamentele naționale, cu Parlamentul European, cu partenerii sociali și cu reprezentanții ai comunității de afaceri și ai organizațiilor neguvernamentale cu privire la strategia Comisiei pentru o uniune energetică. Un alt exemplu îl reprezintă cele 129 de dialoguri cu cetățenii privind viitorul Europei, care au avut loc în peste 80 de orașe și localități, unele dintre acestea cu implicarea parlamentelor naționale²¹. În mod similar, până în decembrie 2018, Comitetul European al Regiunilor va fi încheiat peste 200 de evenimente locale și dialoguri cu cetățenii în 28 de țări europene, cu participarea a 230 de membri ai comitetului și a peste 30 000 de cetățeni²².

De asemenea, grupul de lucru a analizat două chestiuni specifice privind relațiile Comisiei cu autoritățile locale și regionale: programul său anual de lucru și coordonarea programelor economice naționale ale statelor membre („semestrul european”). Grupul de lucru recunoaște faptul că programul de lucru al Comisiei este întocmit în conformitate cu procesele și termenele stabilite în cadrul unor acorduri interinstituționale. Acest lucru face ca angajamentul cu autoritățile locale și regionale să fie dificil. În luna septembrie a fiecărui an, președintele Comisiei Europene prezintă, în fața Parlamentului European, discursul privind starea Uniunii. Acesta este completat de o scrisoare de intenție adresată președintelui Parlamentului European și Președinției Consiliului. Scrisoarea este trimisă, de asemenea, parlamentelor naționale și președinților comitetelor consultative și este publicată online. Programul de lucru al Comisiei este publicat, de regulă, în luna octombrie. Grupul de lucru a fost de opinie că ar trebui să existe o implicare mai activă între Comisia Europeană și parlamentele naționale și autoritățile locale și regionale pe parcursul perioadei cuprinse între publicarea scrisorii de intenție și momentul în care Comisia își adoptă programul de lucru, pentru a permite ca opiniile acestora să fie mai bine luate în considerare.

Politicile economice ale statelor membre sunt coordonate la nivel european în cadrul semestrului european de guvernare economică. Grupul de lucru recomandă cu fermitate ca statele membre să urmeze orientările Comisiei privind încurajarea unei mai mari participări și asumarea recomandărilor specifice fiecărei țări, având în vedere faptul că programele financiare ale Uniunii sprijină din ce în ce mai mult reformele economice ale statelor membre care ar putea avea implicații pentru toate nivelurile de guvernare ale unui stat membru. Acest lucru ar trebui să meargă dincolo de administrațiile naționale și să includă autoritățile locale și regionale, partenerii sociali și societatea civilă în general.

¹⁹ De exemplu, Agenda urbană a UE este un parteneriat pe mai multe niveluri între UE, statele membre și orașe care lucrează împreună în vederea unei mai bune legiferări, finanțări și cooperări, parteneriat sprijinit de propunerile Comisiei pentru cadrele politicii de coeziune din perioada 2021-2027 pentru a crea Inițiativa urbană europeană, un nou instrument pentru cooperarea interurbană, inovare și consolidarea capacităților în toate prioritățile tematice ale Agendei urbane a UE. http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-18-3866_ro.htm

²⁰ În perioada cuprinsă între 1 noiembrie 2014 și 18 iunie 2018, comisarii au efectuat 798 de vizite la parlamentele naționale ale celor 28 de state membre.

²¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/citizens-dialogues-future-europe_ro.pdf

²² Comitetul European al Regiunilor a colectat, de asemenea, un număr similar de răspunsuri prin intermediul unui sondaj online marca UE și al unei aplicații pentru telefoanele mobile: „Spuneți-vă părerea despre Europa”. Președintele comitetului va lansa un mecanism de dialog continuu în toamna anului 2018, legat de punerea în aplicare a raportului grupului de lucru.

Recomandarea nr. 4 a grupului de lucru

Împreună cu parlamentele naționale și Comitetul European al Regiunilor, Comisia ar trebui să crească gradul de sensibilizare a autorităților naționale, locale și regionale privind oportunitățile pe care le au acestea de a contribui la elaborarea politicilor într-un stadiu incipient.

Comisia ar trebui să implice pe deplin autoritățile locale și regionale în procesele sale de consultare, ținând seama de rolul lor specific în punerea în aplicare a legislației Uniunii. Aceasta ar trebui să promoveze participarea autorităților locale și regionale prin conceperea adecvată de chestionare și asigurând o mai mare vizibilitate și feedback pentru punctele de vedere ale autorităților locale și regionale în cadrul evaluărilor impactului realizate de aceasta, precum și în cadrul propunerilor și comentariilor transmise colegiitorilor.

Statele membre ar trebui să urmeze orientările Comisiei Europene și să se implice constructiv în raportul cu autoritățile locale și regionale atunci când își elaborează programele naționale de reformă și atunci când își concep și pun în aplicare reformele structurale în cadrul semestrului european, pentru a îmbunătăți asumarea și punerea în aplicare a reformelor respective.

Din punct de vedere practic, grupul de lucru consideră că următoarele acțiuni concrete ar putea fi avute în vedere pentru a duce la îndeplinire prezenta recomandare:

- Comisia ar trebui să își revizuiască orientările privind o mai bună legiferare în scopul de a evidenția specificitatea autorităților locale și regionale, necesitatea de a desfășura consultări orientate cu autoritățile locale și regionale atunci când este clar că va exista un impact important asupra acestora și, în special, atunci când acestea exprimă preocupări în feedback-ul lor cu privire la evaluările inițiale ale impactului ale Comisiei (foi de parcurs) și în cadrul consultărilor publice.
- Comisia ar trebui să se asigure că chestionarele de consultare publică conțin secțiuni dedicate autorităților locale și regionale, pentru ca acestea să le fie mai ușor să furnizeze informații cu privire la aspecte precum punerea în aplicare și impactul la nivelurile local/regional.
- Pentru a încuraja o mai mare rată de răspuns a autorităților locale și regionale, Comitetul Regiunilor și parlamentele naționale, alături de Comisie, ar trebui să sensibilizeze autoritățile locale și regionale cu privire la valorificarea posibilităților existente de consultare și feedback, pentru a contribui la elaborarea politicilor și la punerea în aplicare a acestora.
- Comisia ar trebui să ofere o mai bună vizibilitate și feedback cu privire la modul în care utilizează contribuțiile pe care le primește din partea autorităților locale și regionale cu privire la chestiuni relevante pentru acestea precum punerea în aplicare și impactul teritorial.
- Colegiitorii, Comitetul European al Regiunilor și Comisia, împreună cu reprezentanțele sale, ar trebui să examineze cele mai bune modalități de sensibilizare în cadrul instituțiilor acestora cu privire la problemele și provocările cu care se confruntă autoritățile locale și regionale. Acest lucru ar putea fi realizat prin crearea de oportunități pentru schimburi de personal cu autoritățile locale și regionale prin intermediul unor evenimente și cursuri de formare.
- Comitetul Regiunilor, parlamentele naționale și regionale, instituțiile UE și autoritățile locale și regionale ar trebui să colaboreze în vederea elaborării și promovării de acțiuni inovatoare pentru a comunica mai bine cu cetățenii din întreaga Uniune Europeană²³ și pentru a consolida capacitățile autorităților locale și regionale, pentru ca acestea să participe într-un mod mai eficace la elaborarea politicilor, de exemplu printr-un program de tip ERASMUS pentru politicienii de la nivel local și regional.
- Statele membre ar trebui să depună toate eforturile necesare pentru implicarea în raportul cu autoritățile locale și regionale în ceea ce privește pregătirea programelor naționale de reformă și conceperea și punerea în aplicare a reformelor structurale astfel încât acestea să reflecte structura constituțională și administrativă din fiecare stat membru.
- Comisia ar trebui să își propună să se implice mai intens, inclusiv prin intermediul reprezentanțelor sale, în raportul cu autoritățile naționale, regionale și locale din statele membre în ceea ce privește inițiativele selectate și importante din punct de vedere politic și procesul semestrului european.

²³ Cum ar fi programul pentru consilieri locali UE (Europagemeinderäte), elaborat în Austria.

3.3.2. Evaluările impactului, propunerile și planurile de punere în aplicare ale Comisiei

Propunerile legislative ale Comisiei sunt însoțite, în general, de o evaluare a impactului care analizează costurile și beneficiile (impacturile) opțiunilor de politică alternative concepute să rezolve o anumită problemă. Subsidiaritatea și proporționalitatea sunt abordate, de asemenea, în evaluarea impactului. Dat fiind faptul că multe politici sunt, în mare măsură, puse în aplicare la nivel local și regional, membrii grupului de lucru au solicitat ca impacturile la nivel local și regional să fie evaluate sistematic în toate evaluările impactului și evaluările din domeniile de politică care afectează în mod semnificativ autoritățile locale și regionale. Grupul de lucru constată faptul că orientările Comisiei privind o mai bună legislație prevăd că toate impacturile posibile sunt supuse controlului, însă doar impacturile economice, sociale și de mediu semnificative sunt evaluate. Procesul de evaluare a impactului de către Comisie (și evaluările sale) funcționează pe principiul analizei proporționale, și anume evaluarea a ceea ce este important pentru dosarul de politică specific. Acest lucru este valabil pentru impacturile care pot fi generate la nivel local și regional, care s-ar putea să nu fie relevante sau importante pentru o anumită propunere, dar care trebuie evaluate în cazul în care sunt semnificative pentru o anumită inițiativă. În ambele cazuri, Comisia Europeană trebuie să explice în evaluările impactului și/sau în expunerea de motive dacă a evaluat sau nu în mod specific impactul la nivel local și regional, precum și motivele pentru care nu a făcut acest lucru.

De asemenea, Comisia urmărește să prezinte planuri de punere în aplicare pentru propuneri de directive importante. Acestea sunt transmise colegiilor și vor prezenta în linii mari activitățile pe care Comisia le are în vedere pentru a asigura o bună punere în aplicare și respectare efectivă a dreptului Uniunii. Aceste activități pot implica colaborarea cu autoritățile naționale, regionale și locale. Autoritățile locale și regionale sunt adesea strâns implicate în aplicarea dreptului și a programelor Uniunii într-un anumit stat membru. Experiența lor directă este extrem de relevantă atunci când Comisia evaluează performanța legislației în cauză și dorește să afle dacă aceasta funcționează astfel cum s-a preconizat, dacă este problematică, excesiv de complexă sau dacă impune costuri inutile.

Deși orientările Comisiei pentru o mai bună legislație includ pregătirea planurilor de punere în aplicare, evaluarea impactului nu urmărește în mod sistematic modul în care legislația nouă sau modificată este posibil să fie pusă în aplicare în special de către cei care ar putea fi responsabili pentru asigurarea unei puneri în aplicare eficiente la nivel local și regional. În plus, aceste planuri de punere în aplicare vizează în principal autoritățile naționale care sunt responsabile, în ultimă instanță, de elaborarea măsurilor de transpunere și de aplicarea corectă a acestora. Deși grupul de lucru a fost de opinie că planurile de punere în aplicare ale Comisiei pot fi îmbunătățite în mod semnificativ, acesta a considerat că, în multe cazuri, elaborarea de planuri naționale de punere în aplicare bune și care implică autoritățile locale și regionale poate avea o valoare adăugată mai mare.

Recomandarea nr. 5 a grupului de lucru

Comisia ar trebui să se asigure că evaluările impactului și evaluările sale iau în considerare în mod sistematic impacturile teritoriale și le evaluează în cazul în care acestea sunt importante pentru autoritățile locale și regionale. Autoritățile locale și regionale ar trebui să contribuie la identificarea unor astfel de impacturi potențiale în răspunsurile lor la consultare și în comentariile cu privire la foile de parcurs.

Comisia ar trebui să își revizuiască orientările și setul de instrumente pentru o mai bună legislație în consecință și să abordeze aspecte legate de punerea în aplicare și de valoarea adăugată europeană a legislației, precum și să asigure o mai mare vizibilitate a evaluărilor realizate de Comisie cu privire la subsidiaritate, proporționalitate și impacturile teritoriale relevante în propunerile sale și în expunerile de motive care le însoțesc.

Recomandarea de mai sus trebuie luată în considerare împreună cu recomandările grupului de lucru privind participarea autorităților locale și regionale în cadrul procesului de elaborare a politicilor și de punere în aplicare, întrucât aceste aspecte sunt strâns legate între ele. Concret, grupul de lucru consideră că următoarele acțiuni ar putea contribui la realizarea obiectivelor recomandării:

- Comisia ar trebui să includă mai multe elemente ale evaluării impactului cu privire la impacturile teritoriale, subsidiaritatea (inclusiv valoarea adăugată europeană) și proporționalitatea în expunerea de motive care însoțește fiecare propunere legislativă, pentru a acorda o mai mare vizibilitate evaluărilor. (Expunerea de motive este disponibilă în toate limbile oficiale ale UE, spre deosebire de evaluarea impactului în sine).
- Comitetul Regiunilor ar trebui să sprijine autoritățile locale și regionale să răspundă în mod mai sistematic la foile de parcurs, la evaluările inițiale ale impactului și la consultări, astfel încât dovezile cu privire la impacturile teritoriale la nivel local și regional ale unei anumite inițiative să poată fi colectate și utilizate în evaluările impactului și în evaluările efectuate de Comisie.
- Comisia ar trebui să evalueze impacturile teritoriale în evaluările impactului și în evaluările sale atunci când acestea sunt susceptibile de a fi semnificative pentru autoritățile locale și regionale, care ar trebui să contribuie la identificarea unor astfel de impacturi în răspunsurile la consultări și în comentariile cu privire la foia de parcurs.
- Având în vedere că planurile de punere în aplicare ale Comisiei nu sunt susceptibile să surprindă suficient de bine dimensiunea locală și regională, administrațiile naționale și autoritățile regionale și locale ar trebui să coopereze în ceea ce privește elaborarea planurilor naționale de punere în aplicare. Există avantaje clare la nivel național dacă experiența autorităților locale și regionale este luată în calcul. Mijloacele de realizare a acestui lucru vor varia de la un stat membru la altul, din cauza structurilor administrative și constituționale diferite.

3.4. Procedura legislativă

Grupul de lucru a constatat că există o percepție larg răspândită potrivit căreia discuțiile privind subsidiaritatea și proporționalitatea nu au loc în mod sistematic cu privire la propunerile din cadrul procedurii legislative. În cadrul Consiliului, de exemplu, este evident că măsura în care delegațiile naționale discută dosarele legislative cu reprezentanții parlamentului național sau cu autoritățile locale și regionale din propriul stat membru variază în mod semnificativ. În ceea ce privește Parlamentul European, grupul de lucru a recunoscut că întocmește periodic rapoarte privind aplicarea principiului subsidiarității ca răspuns la rapoartele anuale ale Comisiei. Serviciul său de cercetare evaluează în mod sistematic evaluările impactului realizate de Comisie într-un raport pus la dispoziția comisiei parlamentare competente și publicat online. Serviciul de cercetare al Parlamentului întreprinde, de asemenea, și publică evaluări ale impactului proprii cu privire la un număr limitat de modificări substanțiale. Această activitate poate, în principiu, să cuprindă subsidiaritatea și proporționalitatea.

Evaluările de impact ale Comisiei sunt, de asemenea, din ce în ce mai discutate în Parlamentul European și în Consiliu la începutul fiecărei proceduri legislative. De asemenea, Comisia pune la dispoziția ambelor instituții opiniile părților interesate colectate în perioada de opt săptămâni de după adoptarea propunerilor sale. Aceste contribuții pot să cuprindă aspecte legate de subsidiaritate și proporționalitate, precum și impacturi relevante pentru nivelurile local și regional.

Cu toate acestea, grupul de lucru este conștient de faptul că Parlamentul European și Consiliul aduc adesea modificări substanțiale la propunerea Comisiei în cadrul negocierilor privind legislația. Aceste schimbări pot genera un impact semnificativ la nivel local și regional, pot fi mai puțin proporționale și mai puțin dezirabile din perspectiva subsidiarității și ar putea crea provocări pentru autoritățile locale și regionale care vor trebui să le pună în aplicare. Deși Parlamentul

European poate solicita efectuarea de studii și audieri, iar discuțiile din comisiile sale vor fi deschise publicului și transmise în direct pe internet, principalele discuții dintre Consiliu și Parlamentul European în cadrul procedurii legislative („trilogurile”) nu sunt deschise publicului larg, iar informațiile cu privire la negocieri nu sunt, prin urmare, ușor accesibile pentru parlamentele naționale/regionale și autoritățile locale și regionale.

Grupul de lucru consideră că colegiuitorii ar trebui să fie mai conștienți de preocupările legitime ale autorităților locale și regionale în cursul procedurii legislative, întrucât acest lucru ar putea conduce la rezultate mai bune și la punerea în aplicare mai eficace la nivel local și regional. Procedurile legislative sunt stabilite în tratat și, prin urmare, ar putea fi revizuite numai prin modificarea acestuia. Acest lucru ar fi valabil pentru un „card de întârziere” privind subsidiaritatea pe care grupul de lucru l-a avut în vedere – și anume, o verificare formală a respectării principiului subsidiarității la sfârșitul procesului legislativ. În consecință, grupul de lucru a avut în vedere propuneri mai practice pe termen scurt pentru o mai bună implicare a autorităților locale și regionale, care nu ar necesita modificarea tratatului și care, eventual, ar putea fi incluse într-o viitoare revizuire a Acordului interinstituțional privind o mai bună legiferare. Grupul de lucru a salutat, de asemenea, jurisprudența recentă²⁴ privind accesul la documente discutate în cadrul trilogurilor, dispozițiile privind transparența din Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare (inclusiv elaborarea unei noi baze de date pentru a spori trasabilitatea procedurii legislative) și concluziile Ombudsmanului European cu privire la transparența în cadrul trilogurilor²⁵. Grupul de lucru ar saluta acțiuni ulterioare rapide din partea colegiuitorilor cu privire la aceste aspecte, întrucât acest lucru ar reprezenta un prim pas bun în vederea promovării participării autorităților locale și regionale la procesul decizional.

²⁴ Cauza T-540/15 *De Capitani/Parlamentul European*; <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30ddfb6ef4af4df246c6a5689c7889c65e8f.e34KaxilC3qMb40Rch0SaxyNchb0?text=&docid=200551&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=100299>

²⁵ <https://www.ombudsman.europa.eu/ro/press-release/ro/69214>

Recomandarea nr. 6 a grupului de lucru

Parlamentul European și Consiliul ar trebui să utilizeze grila privind subsidiaritatea în mod consecvent în cursul negocierilor lor, pentru a promova o cultură a unei mai bune conștientizări a aspectelor relevante pentru autoritățile locale și regionale.

Comisia ar trebui să evidențieze pentru colegiitori orice puncte de vedere pe care le primește de la autoritățile locale și regionale pe parcursul perioadei de control ulterioare adoptării propunerilor sale.

Guvernele și parlamentele naționale ale statelor membre ar trebui să solicite opiniile și expertiza autorităților locale și regionale la începutul procedurii legislative. Grupul de lucru invită colegiitorii UE să aibă în vedere invitarea unor reprezentanți ai autorităților locale și regionale la reuniunile lor sau organizarea de audieri și evenimente, după caz.

Practic, grupul de lucru consideră că recomandarea ar putea fi pusă în aplicare prin intermediul următoarelor acțiuni:

- Colegiitorii ar trebui să invite reprezentanți din partea autorităților locale și regionale pentru a-și prezenta opiniile la reuniunile comisiilor și grupurilor de lucru din cadrul Parlamentului European și al Consiliului, atunci când acest lucru este relevant și adecvat pentru propunerea în cauză.
- Colegiitorii ar trebui să găzduiască audieri și reuniuni între experți cu participarea autorităților locale și regionale, atunci când acest lucru este relevant și adecvat pentru o anumită procedură legislativă.
- Comisia ar trebui să evidențieze punctele de vedere pe care le primește de la autoritățile locale și regionale în raportul privind contribuția părților interesate pe care Comisia îl trimite colegiitorilor cu privire la propunerile sale.

Recomandarea nr. 7 a grupului de lucru

Parlamentele regionale și naționale ar trebui să caute modalități de a-și conecta mai eficace propriile platforme de schimb de informații (REGPEX și IPEX²⁶) pentru a se asigura că procedura legislativă și mecanismul de control al subsidiarității reflectă mai bine preocupările lor.

Grupul de lucru consideră că recomandarea ar putea fi pusă în aplicare prin intermediul următoarelor acțiuni:

- Parlamentele naționale, parlamentele regionale și Comitetul Regiunilor ar trebui să-și îmbunătățească comunicarea, de exemplu prin explorarea unor modalități de a valorifica mai bine și de a conecta mai eficace platformele de tehnologia informației pentru schimbul de informații între parlamentele naționale și regionale.
- Parlamentele naționale ar trebui să consulte în mod corespunzător parlamentele regionale în ceea ce privește pregătirea avizelor motivate ale acestora.
- Parlamentul European, Consiliul și Comisia ar trebui să își accelereze demersul de elaborare a unei baze de date interinstituționale pentru a urmări mai bine procesul legislativ, cu scopul de a îmbunătăți transparența cu privire la procedura legislativă, în conformitate cu Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare.
- O viitoare revizuire a Acordului interinstituțional privind o mai bună legiferare ar trebui să analizeze modul în care se poate facilita difuzarea informațiilor și a documentelor către toate organismele implicate într-o procedură legislativă și în care se poate asigura o monitorizare adecvată a subsidiarității și proporționalității pe parcursul întregului proces legislativ.

²⁶ Platforma de schimburi interparlamentare a UE: <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/home/home.do?appLng=RO>

3.5. Acționând într-un mod mai eficient

Prezenta secțiune se referă la sarcina (b) din mandatul grupului de lucru. Astfel cum se indică în secțiunea 2 de mai sus, grupul de lucru a recunoscut pe deplin necesitatea mai multor acțiuni la nivelul Uniunii în domeniile în care apar noi provocări, cum ar fi securitatea, apărarea și migrația, și, de asemenea, necesitatea ca Uniunea să își intensifice eforturile în domeniile existente de acțiune precum schimbările climatice și inovarea. Având în vedere că acest lucru trebuie realizat pe fondul resurselor limitate, grupul de lucru a fost de opinie că există o nevoie clară la nivel european de a reflecta asupra modului de priorizare a activităților și de utilizare într-un mod mai eficient a resurselor disponibile. Cu toate acestea, după examinarea chestiunii, grupul de lucru a ajuns la concluzia că există valoare adăugată europeană în toate domeniile în care Uniunea este activă și, prin urmare, nu a identificat competențe sau domenii de politică care ar trebui să fie redelegate definitiv, în totalitate sau parțial, statelor membre. Ca atare, grupul de lucru operativ nu consideră că acest aspect al scenariului 4 din Cartea albă a Comisiei privind viitorul Europei este cea mai adecvată cale de urmat.

3.5.1. Evaluarea și îmbunătățirea legislației existente

Noul mod de lucru prezentat în secțiunile anterioare ar trebui să contribuie, și nu numai să asigure, că noua legislație este mai bine concepută, dar și să asigure, de asemenea, că acquisul UE existent respectă principiile subsidiarității și proporționalității și prezintă un nivel adecvat de densitate legislativă și de libertate pentru autoritățile locale și regionale. Grupul de lucru subliniază necesitatea de a evalua dreptul Uniunii periodic în ceea ce privește aceste aspecte și de a efectua modificări acolo unde este necesar, în conformitate cu principiile unei mai bune legiferări.

Grupul de lucru recunoaște că directivele, în principiu, acordă statelor membre mai multă flexibilitate în ceea ce privește mijloacele utilizate pentru realizarea obiectivelor legislației. În urma discuțiilor sale, grupul de lucru nu a exprimat o preferință pentru un instrument în detrimentul altuia, dar a subliniat că directivele și regulamentele au evoluat astfel încât, în esență, au devenit destul de asemănătoare. Grupul de lucru a avut un schimb de opinii interesant cu privire la posibilele cauze ale acestui fenomen, care includ o încredere limitată între statele membre, precum și între statele membre și instituțiile Uniunii, în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației la un standard suficient. Această lipsă de încredere poate conduce la creșterea gradului de detaliu și prescripție în ceea ce privește dreptul Uniunii (directive). Tot această lipsă de încredere reduce eficacitatea „recunoașterii reciproce” a legislațiilor naționale. De asemenea, grupul de lucru recunoaște, cu toate acestea, faptul că există compromisuri considerabile. În vederea asigurării conformității cu legislația Uniunii și a creării unor condiții de concurență echitabile în cadrul pieței interne, este posibil să fie necesară o legislație mai prescriptivă care limitează flexibilitatea atât pentru autoritățile locale și regionale, cât și pentru întreprinderi.

Orice modificare a legislației existente în ceea ce privește densitatea legislativă ar trebui, prin urmare, să fie atent calibrată și realizată în conformitate cu principiile unei mai bune legiferări, începând cu o evaluare bazată pe obținerea amănunțită de probe și pe consultarea părților care sunt cele mai afectate, pentru a se identifica elementele care ar fi util să fie modificate. Grupul de lucru a fost de opinie că problema esențială este cunoașterea modului în care funcționează legislația pe teren și a costurilor și beneficiilor asociate legislației, iar în acest sens punctele de vedere ale autorităților naționale, regionale

Cu toate acestea, grupul de lucru este convins că noul mod de lucru descris mai sus ar putea permite Uniunii să își utilizeze resursele mai eficient. Acesta ar contribui la garantarea faptului că noua legislație respectă principiile subsidiarității și proporționalității, nu este prea densă²⁷ și permite suficientă flexibilitate pentru autoritățile locale, regionale și naționale. Acest lucru ar trebui să contribuie la sporirea eficienței și eficacității punerii în aplicare a legislației, astfel încât să se garanteze că aceasta generează beneficiile pe care este concepută să le aducă pe teren. De asemenea, grupul de lucru a analizat două aspecte suplimentare privind eficiența sporită. În special, acesta a analizat:

- Evaluarea și îmbunătățirea legislației existente a Uniunii din perspectiva subsidiarității, a proporționalității, a densității legislative și a rolului autorităților locale și regionale;
- Intensificarea eforturilor pentru o punere în aplicare eficace a legislației existente.

și locale sunt esențiale. Grupul de lucru consideră că Comisia are o experiență solidă din programul și platforma REFIT în ceea ce privește identificarea, de la caz la caz și utilizând informații de la părțile cele mai afectate, a legislației care poate fi simplificată, îmbunătățită, precum și a domeniilor în care sarcinile administrative inutile pot fi reduse. Prin urmare, grupul recomandă Comisiei să se bazeze pe această experiență pentru a continua exercițiul de evaluare a legislației din punct de vedere al subsidiarității și al densității de reglementare.

Membrii grupului de lucru au formulat o serie de sugestii pentru astfel de evaluări bazate pe propriile evaluări și contacte cu părțile interesate, iar grupul de lucru a primit, de asemenea, o serie de contribuții de la diferite entități și persoane care au indicat legislații și propuneri legislative pe care le-au considerat a fi problematice din perspectiva subsidiarității (valoare adăugată), a proporționalității, a densității legislative sau a gradului de flexibilitate acordat autorităților locale și regionale în ceea ce privește punerea lor în aplicare. Acestea sunt rezumate în anexa VI și sunt disponibile pe site-ul internet al grupului de lucru²⁸. Având în vedere numărul de contribuții și natura variată a preocupărilor pe care le exprimă — dintre care unele s-ar putea să nu fie direct legate de subsidiaritate, grupul de lucru nu a fost în măsură să evalueze caracterul întemeiat al diferitelor sugestii. Prin urmare, Comisia a decis să le evidențieze drept modalitate de demarare a unei reflecții mai riguroase asupra actelor legislative care ar putea fi relevante pentru o astfel de evaluare.

În acest context, grupul de lucru a luat act de două considerații suplimentare. În primul rând, faptul că pregătirea de evaluări bune este o sarcină dificilă, necesitând date detaliate, care adesea nu există sau nu au fost colectate și, prin urmare, nu sunt la dispoziția Comisiei. Grupul de lucru ia act de angajamentul asumat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare, și anume de a lua în considerare includerea, în fiecare nou act de bază, de dispoziții privind monitorizarea și evaluarea eficacității legislației, pentru a contribui la asigurarea faptului că datele necesare sunt puse la dispoziție. Grupul de lucru constată că astfel de dispoziții sunt incluse deja de către Comisie în propunerile sale.

²⁷ În ceea ce privește legislația, „densitatea” se referă la caracterul suficient al stabilirii unor principii și obiective în raport cu necesitatea stabilirii unor specificații tehnice detaliate privind modul în care obiectivele trebuie să fie atinse, ceea ce poate influența gradul de libertate acordat autorităților naționale, regionale și locale în punerea în aplicare a legislației (a se vedea documentul elaborat de profesorul Dougan prezentat la reuniunea grupului de lucru din 15 martie 2018): https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/dougan-notes-for-task-force-march-2018_en.pdf.

²⁸ Printre acestea se numără documente de la (1) membrii grupului de lucru din partea Comitetului European al Regiunilor https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/subsidiarity-task-force-cor-members-contribution-for-tf-meeting-on-27-april-2018_en.pdf; și de la dr. Lopatka https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sg-2018-00573_en_0.pdf.

În al doilea rând, mai mulți membri ai grupului de lucru au prezentat, de asemenea, sugestii privind modul în care programele din următorul cadru financiar multianual, în special cele pentru politica de coeziune a Uniunii, ar putea fi concepute pentru a ține seama de chestiunile abordate de grupul de lucru,²⁹ inclusiv complexitatea legislativă³⁰.

Aceste idei au fost transmise comisarilor responsabili de aceste programe financiare, pe care Comisia le-a adoptat înainte ca grupul de lucru să își finalizeze raportul. Grupul de lucru constată că o parte din aceste idei se reflectă în prezent în propunerile Comisiei.

Recomandarea nr. 8 a grupului de lucru

Comisia ar trebui să dezvolte un mecanism pentru identificarea și evaluarea legislației din perspectiva subsidiarității, a proporționalității, a simplificării, a densității legislative și a rolului autorităților locale și regionale. Acesta s-ar putea baza pe programul și platforma REFIT.

În general, experiențele autorităților locale și regionale și rețelele acestora ar trebui luate pe deplin în considerare atunci când legislația UE este monitorizată și evaluată. Comitetul Regiunilor ar trebui să pună în aplicare o nouă rețea-pilot de centre regionale pentru a sprijini revizuirile proceselor de punere în aplicare a politicilor.

Practic, grupul de lucru consideră că următoarele acțiuni concrete ar putea fi avute în vedere pentru a sprijini recomandarea de mai sus:

- Programul și platforma REFIT ale Comisiei ar trebui adaptate în ceea ce privește abordarea și structura în scopul de a revizui legislația existentă din perspectiva subsidiarității, a proporționalității, a densității legislative și a rolului autorităților locale și regionale.
- Procesul în curs de desfășurare al Comisiei de evaluare a legislației în conformitate cu politica sa privind o mai bună legiferare ar trebui să abordeze aspectele privind subsidiaritatea, proporționalitatea și densitatea legislativă, ținând seama de sugestiile prezentate de membrii grupului de lucru și de cele primite de la părțile interesate.
- Comitetul Regiunilor ar trebui să lanseze un proiect-pilot pentru o nouă rețea de centre regionale în vederea colectării și a canalizării în mod sistematic a opiniilor și informațiilor concrete cu privire la punerea în aplicare a legislației. Grupul de lucru consideră că aceasta este o inițiativă utilă care ar putea, eventual, să elimine lacunele actuale de date și să îmbunătățească evaluarea legislației.
- După finalizarea fazei pilot, grupul de lucru consideră că Parlamentul European, Consiliul și Comisia ar trebui să aibă în vedere sprijinirea rețelei alături de Comitetul Regiunilor în cazul în care rezultatele fazei pilot sunt pozitive.
- Parlamentul European, Consiliul și Comisia ar trebui să asigure punerea în aplicare efectivă a punctelor 22 și 23 din Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare, pentru a se asigura că există o monitorizare suficientă a aplicării legislației, fapt care poate promova evaluări de calitate superioară.
- Comisia și colegiitorii ar trebui să se asigure că, atunci când directivele sunt alese drept instrument legislativ corespunzător, se acordă suficientă atenție nevoii de flexibilitate a autorităților naționale, regionale și locale în ceea ce privește punerea în aplicare a acestora.
- O viitoare revizuire a Acordului interinstituțional privind o mai bună legiferare ar trebui să aibă în vedere modul de a reflecta principiul guvernancei pe mai multe niveluri în legislația Uniunii.

²⁹ A se vedea documentul din partea membrilor grupului de lucru din cadrul Comitetului European al Regiunilor, prezentat la reuniunea grupului de lucru din 27 aprilie cu privire la reforma politicii de coeziune; și următoarele contribuții de la Institutul Potsdam: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/lf_nkr-gutachten_vollzugsorientierte_gesetzgebung_de_0.pdf; de la statul Bavaria: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/positionspapier-subsidiaritat-bayern-englisch_en.pdf; și Landul Baden-Württemberg: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/baden-wuerttemberg_de.pdf

³⁰ <https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/cor-contribution-on-the-simplification-cohesion-funds.pdf>

3.5.2. Un accent mai mare asupra unei mai bune puneri în aplicare a legislației

Grupul de lucru a constatat că, pentru numeroase domenii de politică, există în prezent un corpus legislativ cuprinzător al UE și că o provocare esențială constă în a asigura aplicarea efectivă a legislației respective prin asigurarea respectării legii și prin alte acțiuni. Grupul de lucru ia act de nevoia de a continua coordonarea la nivelul UE, dar sugerează că există o necesitate limitată de a face adăugiri la corpusul legislativ existent. Acest lucru ar permite Uniunii să își utilizeze resursele mai eficient prin abordarea provocărilor care ridică cele mai multe motive de preocupare pentru cetățeni, respectând în același timp competențele conferite Uniunii și principiile subsidiarității, proporționalității, guvernanței pe mai multe niveluri, precum și noul mod de lucru descris în prezentul raport. De asemenea, grupul a sugerat Comisiei că ar trebui să analizeze cu atenție valoarea adăugată a publicării documentelor fără caracter obligatoriu în afara activităților sale legislative. Grupul de lucru a examinat, de asemenea,

impactul negativ al numărului tot mai mare de acte delegate și de acte de punere în aplicare asupra densității legislative și asupra flexibilității acordate autorităților locale și regionale. Grupul de lucru a recunoscut utilitatea unor astfel de acte pentru o punere în aplicare eficientă a dreptului Uniunii, însă ia act de preocupările parlamentelor naționale și ale autorităților locale și regionale potrivit cărora astfel de acte ar putea fi problematice deoarece pot avea un impact direct asupra acestora, precum și având în vedere că acestea se află în afara mecanismului formal de control al subsidiarității prevăzut în Protocolul nr. 2 la tratate. Membrii grupului de lucru au considerat că acestea ar trebui să fie utilizate cu mai multă moderație de colegiitori și de Comisia Europeană. Cu toate acestea, toate părțile interesate pot prezenta observații cu privire la proiectele de acte delegate și de acte de punere în aplicare, prin intermediul site-ului web al Comisiei, înainte ca acestea să fie finalizate.

Recomandarea nr. 9 a grupului de lucru

Viitoarea Comisie, împreună cu Parlamentul European și Consiliul, ar trebui să reflecteze asupra reechilibrării activității sale în unele domenii de politică în vederea realizării unei puneri în aplicare mai eficiente mai degrabă decât să se concentreze asupra inițierii unei noi legislații în domeniile în care corpusul legislativ existent este matur și/sau a fost recent revizuit în mod substanțial.

Concret, grupul de lucru consideră că următoarele acțiuni ar putea contribui la realizarea obiectivelor recomandării:

- Parlamentul European, Consiliul și Comisia ar trebui, în conformitate cu punctul 5 din Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare, să realizeze un schimb de opinii și să convină asupra unui program multianual orientat care reflectă această recomandare și raportul grupului de lucru în ceea ce privește subsidiaritatea și proporționalitatea, în general. De exemplu, plasarea unui accent mai puternic pe punerea în aplicare a legislației în domeniul pieței unice, al impozitării, al serviciilor financiare, al mediului, al transportului, al mass-media/TIC, al educației și al turismului.
- Colegiitorii și Comisia Europeană ar trebui să acorde mai multă atenție volumului de acte delegate și de acte de punere în aplicare în legătură cu densitatea legislativă, în timp ce parlamentele naționale și autoritățile regionale și locale ar trebui să valorifice mai bine oportunitățile de a-și exprima preocupările cu privire la proiectele de acte în timpul perioadei de feedback de 4 săptămâni.

Anexa I Membrii grupului de lucru

Inițial, s-a dorit ca grupul de lucru să fie alcătuit din nouă membri, pe lângă președintele acestuia. Cu toate acestea, Parlamentul European nu a participat, iar președintele Juncker a numit doar șase membri în cadrul grupului de lucru³¹, deși opțiunea ca Parlamentul European să se alăture a fost lăsată deschisă pe parcursul mandatului grupului de lucru.

Frans TIMMERMANS (Țările de Jos)	Președintele grupului de lucru și prim-vicepreședinte al Comisiei Europene pentru o mai bună legiferare, relații interinstituționale, statul de drept și Carta drepturilor fundamentale.
François DECOSTER (Franța)	Membru al Comitetului Regiunilor și vicepreședinte al Consiliului Regional Nord-Pas-de-Calais-Picardie și primarul orașului Saint-Omer (Franța). Este vicepreședintele grupului politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa din cadrul Comitetului Regiunilor.
Karl-Heinz LAMBERTZ (Belgia)	Președintele Comitetului Regiunilor din iulie 2017, a fost anterior primul-vicepreședinte al acestuia. Este, de asemenea, membru al Senatului belgian și reprezintă Comunitatea germanofonă din Belgia.
Reinhold LOPATKA (Austria)	Președinte al Subcomisiei permanente pentru afaceri europene a Consiliului Național al Parlamentului Austriei. Fost lider al grupului parlamentar Partidul Popular Austriac, precum și secretar de stat în cadrul Ministerului Federal de Finanțe, iar ulterior în cadrul Ministerului Federal pentru Afaceri Europene și Internaționale.
Michael SCHNEIDER (Germania)	Membru al Comitetului Regiunilor și secretar de stat, reprezentant al landului Saxonia-Anhalt pe lângă guvernul federal. Este președintele grupului politic Partidul Popular European (PPE) din cadrul Comitetului Regiunilor.
Kristian VIGENIN (Bulgaria)	Președintele Comisiei pentru afaceri europene și control al fondurilor europene a Adunării Naționale a Republicii Bulgaria și membru al Partidului Socialist Bulgar. Este, de asemenea, fost ministru al afacerilor externe al Bulgariei și fost deputat în Parlamentul European.
Toomas VITSUT (Estonia)	Membru al Partidului de Centru din Estonia și președinte al Comisiei pentru afaceri europene din cadrul Parlamentului estonian (Riigikogu). Este președintele Consiliului Municipal din Tallinn din 2005 și este, de asemenea, fost membru al Comitetului Regiunilor.

³¹ C(2018) 406. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/task-force-members-appointment-c-2018-406_en.pdf

Anexa II Utilizarea contribuțiilor grupului de lucru și ale părților interesate

1. Modul în care a funcționat grupul de lucru

Grupul de lucru a convenit asupra propriilor metode de lucru³² cu ocazia primei sale reuniuni din 25 ianuarie 2018. Acesta s-a întrunit de 7 ori în total pentru a discuta aspecte referitoare la cele trei sarcini identificate de președintele Juncker. Discuția a avut loc pe baza documentelor elaborate de secretariatul grupului de lucru și de membrii grupului de lucru. Toate ordinile de zi, procesele-verbale și documentele de dezbatere sunt disponibile pe site-ul³³ grupului de lucru. Acest lucru a permis tuturor părților interesate să se mențină informate cu privire la activitatea grupului de lucru și să ofere feedback direct prin intermediul site-ului web sau în scris, prin intermediul primvicepreședintelui sau al membrilor grupului.

Membrii grupului de lucru și-au asumat, de asemenea, o serie de activități de sensibilizare în vederea menținerii la curent a părților interesate și pentru a le solicita contribuții în vederea integrării acestora în activitatea sa. Președintele a participat la o reuniune a Comisiei pentru afaceri juridice și a Comisiei pentru afaceri constituționale din cadrul Parlamentului European la 23 aprilie și, respectiv, 20 iunie, precum și la reuniunea plenară a Conferinței organelor parlamentare specializate în chestiunile Uniunii ale parlamentelor Uniunii Europene din 19 iunie. O audiere la care au participat membri ai grupului de lucru a fost organizată, de asemenea, de Comitetul European al Regiunilor la 28 mai 2018.

În februarie 2018, Comitetul European al Regiunilor a lansat o amplă consultare cu peste 2 500 de părți interesate de la nivel local și regional (inclusiv parlamente și guverne regionale, asociații naționale ale autorităților locale, autorități locale și delegații naționale ale Comitetului Regiunilor)³⁴, iar rezultatele preliminare au fost prezentate grupului de lucru la cea de a doua sa reuniune din 23 februarie 2018. Comitetul Regiunilor și-a consultat, de asemenea, grupul de experți privind subsidiaritatea în ceea ce privește sarcina (a) din mandatul

grupului de lucru, în special în ceea ce privește grila de evaluare a subsidiarității, iar rezultatele au fost incluse în contribuția membrilor Comitetului European al Regiunilor la cea de a treia reuniune a grupului de lucru din 15 martie 2018.

Dr. Lopatka a participat la trei evenimente: Conferința „Discuții privind viitorul Uniunii”, Haga, Țările de Jos, la 16 și 17 aprilie 2018; „Politică europeană”, Berna, Elveția, 25 aprilie 2018; și o „Informare specială pentru jurnaliști — Subiecte UE actuale” din cadrul Camerei economice a Austriei, Viena, Austria, la 15 mai 2018.

Dl Vigenin a instituit un grup de lucru interinstituțional care a inclus experți privind dreptul Uniunii din partea Ministerului Afacerilor Externe și a Consiliului de Miniștri. În calitate de președinte al COSAC din ianuarie până în iunie 2018, dl Vigenin a prezidat un grup de lucru COSAC care a fost creat cu scopul de a facilita discuții periodice și cuprinzătoare referitoare la activitatea grupului de lucru. Grupul a desfășurat o reuniune la 26 martie 2018. În urma acestei reuniuni, mai multe parlamente naționale au prezentat contribuții scrise care sunt disponibile online³⁵. Dl Vigenin a prezidat, de asemenea, reuniunea plenară a COSAC din 17 iunie 2018 de la Sofia³⁶. În cursul acestei reuniuni, delegații din partea parlamentelor naționale și a Parlamentului European au adoptat în unanimitate Contribuțiile LIX COSAC. Dl Vitsut și dr. Lopatka au luat parte la toate activitățile aferente COSAC în calitate de membri ai troicii prezidențiale.

De asemenea, grupul de lucru i-a invitat pe președintele Curții de Justiție a Uniunii Europene, Koen Lenaerts, și pe profesorul Michael Dougan (de la Universitatea din Liverpool, Regatul Unit) la reuniunea sa din 15 martie, pentru a lua parte la o discuție privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității în activitatea instituțiilor.

³² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/working-methods-taskforce-subsidiarity_en.pdf

³³ https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_ro

³⁴ <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/TaskForceSubsidiarity>

³⁵ <http://www.cosac.eu/59-bulgaria-2018/cosac-working-group-26-march-2018/>

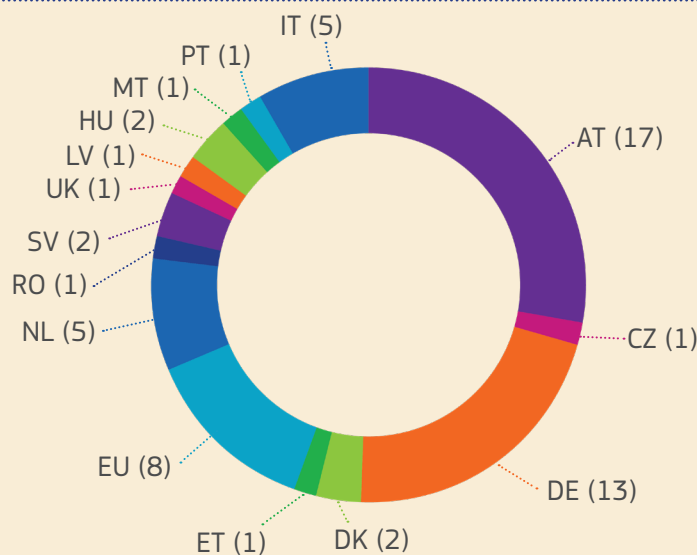
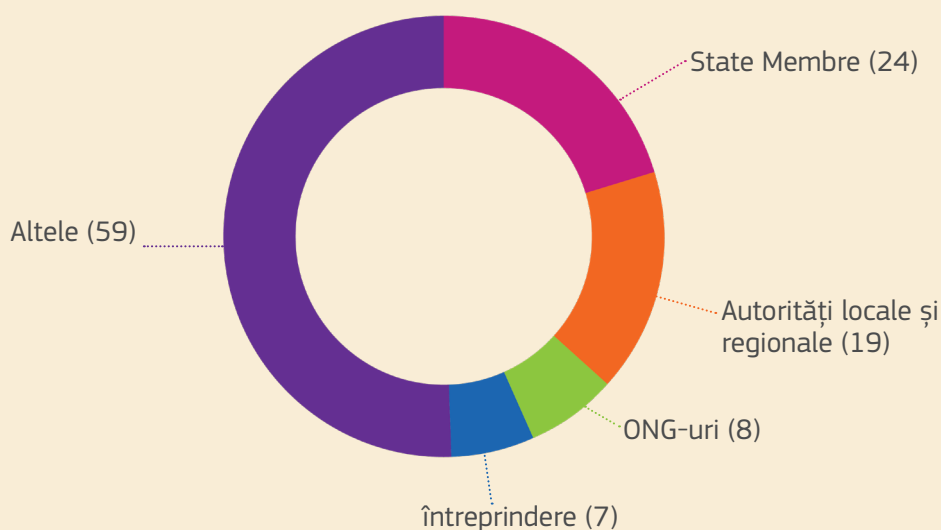
³⁶ <http://www.cosac.eu/59-bulgaria-2018/>

2. Prezentare generală a contribuțiilor primite de grupul de lucru

Grupul de lucru a invitat contribuții din partea societății civile prin accesarea site-ului sau prin intermediul președintelui său. În total, grupul de lucru a primit 117 contribuții relevante prin intermediul site-ului și 10 contribuții adresate președintelui grupului sau președintelui Juncker. Acestea sunt enumerate mai jos. Originea diverselor contribuții

a fost clasificată în funcție de țară și de statul membru (autorități naționale), organizații neguvernamentale (ONG), autoritate locală sau regională (ALR), asociație de întreprinderi și alte categorii, inclusiv cetățeni (Altele), după cum urmează:

Caseta 1. Numărul și originea contribuțiilor primite de grupul de lucru

Notă: (1) la 6 iulie 2018; (2) nu se cunoaște întotdeauna țara de origine a contribuțiilor anonime.

Organizația	Tipul de organizație	Originea
Freistaat Sachsen (privind politica agricolă comună)	Autoritate locală/regională	Germania
Asociația austriacă a municipiilor și orașelor	Autoritate locală/regională	Austria
dl Horst Risse, Bundestagur german	Stat membru	Germania
Parlamentul Estoniei (împreună cu parlamentele din Bulgaria și Malta)	Stat membru	Estonia
Comitetul European al Regiunilor (președintele Lambertz)	Organ consultativ UE	UE
Green10	ONG	UE
Landul Baden-Württemberg (WOLF Guido)	Autoritate locală/regională	Germania
DI László KÖVÉR, Președintele Adunării Naționale a Ungariei	Stat membru	Ungaria
Peter Jahr, Deputat în Parlamentul European	Stat membru	Germania
Camera economică federală a Austriei (WKÖ)	Asociație de întreprinderi	Austria
Societatea Regală pentru Protecția Păsărilor (RSPB)	ONG	Regatul Unit
Delegație COSAC a Senatului Parlamentului Republicii Ceha	Stat membru	Republica Cehă
Serafin Pazos-Vidal, doctor în Uniunea Europeană, UNED	ONG	UE
Asociația municipalităților austriece	Autoritate locală/regională	Austria
Landul Vorarlberg din Austria	Autoritate locală/regională	Austria
Landul Carintia din Austria	Autoritate locală/regională	Austria
Camera de Agricultură din Austria	ONG	Austria
Președinții parlamentelor regionale germane și austriece și ai Parlamentului din Tirolul de Sud	Autoritate locală/regională	Austria
Consiliul Federal al Austriei	Stat membru	Austria
Parlamentul regional din Austria Inferioară	Autoritate locală/regională	Austria
Parlamentul regional din Austria Superioară	Autoritate locală/regională	Austria
Asociația austriacă a municipiilor și orașelor	Autoritate locală/regională	Austria
Declarație a Asociației municipalităților austriece	Autorități locale și regionale	Austria
Declarația liderilor de țară/Austria	Stat membru	Austria
Președintele Parlamentului Regional din Austria Superioară	Autoritate locală/regională	Austria
Dr. Reinhold Lopatka	Membru al grupului de lucru	Austria
Camera Muncii din Austria	Asociație de întreprinderi	Austria
Federația Sindicatelor din Austria	Altele	Austria
Comitetul European al Regiunilor	Organ consultativ UE	UE
Parlamentul danez	Stat membru	Danemarca
Dr. Reinhold Lopatka	Membru al grupului de lucru	Austria
Comitetul European al Regiunilor	Organ consultativ UE	UE
Asociația Europeană a Cazinourilor	Asociație de întreprinderi	UE
Guvernul danez (Document neoficial)	Stat membru	Danemarca
Comitetul Industriei și Comerțului al Suediei pentru o mai bună legiferare NNR	Asociație de întreprinderi	Suedia
Comitetul European al Regiunilor	Organ consultativ UE	UE
Comitetul European al Regiunilor	Organ consultativ UE	UE

Organizația	Tipul de organizație	Originea
EU4health	ONG	UE
Biroul Comisiei pentru afaceri europene a Camerei Deputaților din Parlamentul României	Stat membru	România
ZDH	Asociație de întreprinderi	Germania
Reprezentați COSAC	Stat membru	Țările de Jos
Johannes Maier, membru al Grupului de experți în materie de subsidiaritate din cadrul Comitetului Regiunilor; Șeful Unității de coordonare UE, biroul guvernului regional din Carintia	Autoritate locală/regională	Austria
Cancelaria landului Bavaria	Autoritate locală/regională	Germania
Institutul Potsdam pentru e-guvernare	ONG	Germania
Dr. Pafitī Marianna, Neoellīnikīs Filologías	Altele	Grecia
Consiliul regional Calabria	Autoritate locală/regională	Italia
Dr. Alessandro Simonato, Universitatea din Padova	Altele	Italia
Comitetul European al Regiunilor	Organ consultativ UE	UE
Parlamentul Finlandei	Stat membru	Finlanda
Parlamentul Suediei	Stat membru	Suedia
Guvernul Ungariei	Stat membru	Ungaria
Conferenza delle Assemblee Legislative delle Regione Italiane	Autoritate locală/regională	Italia
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Autoritate locală/regională	Țările de Jos
Asociația Europeană a Loteriilor	Asociație de întreprinderi	UE
Deutsche Bundesregierung (document neoficial)	Stat membru	Germania
Insurance Europe	Asociație de întreprinderi	UE
Parlamentul național al Letoniei	Stat membru	Letonia
Parlamentul Portugaliei	Stat membru	Portugalia
Parlamentul Franței (Senatul)	Stat membru	Franța
Parlamentul Maltei	Stat membru	Malta
Fondul Mondial pentru Natură (WWF)	ONG	UE
Birdlife International	ONG	UE
Dr. Diane Fromage	Altele	Țările de Jos
Regiuni cu puteri legislative (RLEG)	Autoritate locală/regională	UE
DI Reinhold Bocklet, MdL. Vicepreședintele Parlamentului landului Bavaria	Autoritate locală/regională	Germania
Anonime x 59	Altele	Diverse

Anexa III Contextul juridic și politic pentru activitatea grupului de lucru

1. Contextul juridic și politic existent în cadrul căruia funcționează instituțiile

Activitatea grupului de lucru trebuie să fie privită în contextul actualului cadru juridic și politic care reglementează punerea în aplicare a principiilor subsidiarității și proporționalității în Uniune.

1.1. Delegarea competențelor: Delimitarea competențelor Uniunii și ale statelor membre

Statele membre au limitat în mod expres domeniile în care Uniunea poate acționa conferind competențe specifice Uniunii prin tratate. Competențele care nu îi sunt atribuite Uniunii le rămân statelor membre. Aceasta reprezintă o delimitare clară a responsabilităților care revin Uniunii și a celor care le revin statelor membre.

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene stabilește trei categorii principale de competențe ale Uniunii: competențe exclusive, competențe partajate și competențe de sprijin. În domeniul competenței exclusive³⁷, doar Uniunea poate acționa, cu excepția cazului în care Uniunea împuternicește statele membre să facă acest lucru. În domeniile de politică în care competența este partajată³⁸

cu statele membre, atât Uniunea, cât și statele membre pot adopta măsuri cu caracter juridic obligatoriu, însă statele membre pot acționa doar în măsura în care Uniunea nu a făcut-o deja. Dimpotrivă, în cazul în care Uniunea încetează să acționeze, statele membre pot să își exercite din nou competența de a face acest lucru. Nu există astfel de preempțiune în domeniile în care Uniunea are doar competența de a sprijini, a coordona sau a completa acțiunile statelor membre³⁹ și, prin urmare, acțiunea Uniunii nu trebuie să armonizeze sau să înlocuiască dreptul de a acționa al statelor membre. Această clasificare este importantă deoarece principiul subsidiarității nu se aplică în domeniile în care Uniunea acționează în mod exclusiv.

1.2. Exercițarea competenței Uniunii: principiile subsidiarității, proporționalității și cooperării loiale

Acțiunea Uniunii este reglementată de principiile subsidiarității și proporționalității,⁴⁰ iar instituțiile au obligația specifică de a asigura respectarea celor două principii⁴¹. Subsidiaritatea înseamnă că Uniunea ar trebui să acționeze doar dacă (și în măsura în care) obiectivele avute în vedere nu pot fi realizate în mod satisfăcător de statele membre (nici la nivel central, nici la nivel regional sau local), dar pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii datorită amplitudinii sau efectelor acțiunii propuse⁴². Aceste criterii sunt denumite în mod obișnuit criteriul necesității UE și criteriul valorii adăugate europene.

Conținutul și forma acțiunii Uniunii nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor tratatelor⁴³. Acesta este principiul proporționalității. Uniunea are obligația, de asemenea, de a respecta egalitatea statelor membre și identitățile naționale ale acestora, inerente structurilor lor politice și constituționale, inclusiv guvernele locale și regionale⁴⁴. În plus, Uniunea și statele membre trebuie să respecte principiul cooperării loiale și să se ajute reciproc în îndeplinirea sarcinilor care decurg din tratate, inclusiv ducerea la îndeplinire a obiectivelor tratatelor prin intermediul legislației

secundare. Toți acești factori ar putea afecta conținutul și intensitatea acțiunilor Uniunii.

Tratatele încurajează implicarea parlamentelor naționale în activitățile Uniunii de elaborare a politicilor⁴⁵. Protocolul nr. 1 la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede obligația Comisiei de a transmite cărțile verzi, cărțile albe, comunicările, programele de lucru anuale și propunerile legislative parlamentelor naționale în același timp în care acestea sunt transmise Parlamentului European și Consiliului. Parlanețele naționale pot transmite Parlamentului European, Consiliului și Comisiei avize motivate cu privire la faptul dacă o anumită propunere legislativă respectă sau nu principiul subsidiarității. Parlanețele naționale ar trebui, de asemenea, să primească ordinele de zi ale reuniunilor Consiliului și procesele-verbale ale reuniunilor Consiliului în care sunt discutate proiecte de acte legislative. În cele din urmă, parlanețele naționale sunt principalele responsabile de garantarea respectării principiului subsidiarității în conformitate cu procedura prevăzută în Protocolul nr. 2 la TUE/TFUE privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității.

³⁷ În următoarele domenii: uniunea vamală, normele de concurență pentru funcționarea pieței interne, politica monetară pentru statele membre a căror monedă este euro, conservarea resurselor biologice marine în teimeul politici comune în domeniul pescuitului și politica comercială comună (*articolul 3 din TFUE*).

³⁸ În următoarele domenii: piața internă; politica socială (definită în tratat); coeziune economică, socială și teritorială; agricultura și pescuitul (cu excepția conservării resurselor biologice marine); mediu, protecția consumatorilor, transporturi; rețelele transeuropene; energie; spațiul de libertate, securitate și justiție; și obiectivele comune de securitate în materie de sănătate publică (definite în tratat) (*articolul 4 din TFUE*).

³⁹ În următoarele domenii: protecția și îmbunătățirea sănătății umane; industrie; cultură; turism; educația, formarea profesională, tineretul și sportul; protecția civilă; și cooperare administrativă (*articolul 6 din TFUE*);

⁴⁰ Articolul 5 alineatul (1) din TUE.

⁴¹ Articolul 1 din Protocolul nr. 2 la TUE/TFUE.

⁴² Articolul 5 alineatul (3) din TUE.

⁴³ Articolul 5 alineatul (4) din TUE.

⁴⁴ Articolul 4 alineatul (2) din TUE.

⁴⁵ Articolul 12 din TUE.

1.3. Mecanismul de control al subsidiarității (Protocolul nr. 2 din TUE/TFUE)

Protocolul nr. 2 la TUE/TFUE definește parametrii mecanismului de control al subsidiarității⁴⁶. Acestea se aplică în domeniile în care UE nu are competență exclusivă. În cazurile în care parlamentele naționale consideră că o propunere de act legislativ nu respectă principiul subsidiarității, acestea pot trimite un aviz motivat Comisiei, Parlamentului European și Consiliului în termen de 8 săptămâni de la transmiterea propunerii în toate limbile oficiale. Comisia trebuie să țină seama de avizele motivate primite. Impactul avizelor motivate asupra procedurii legislative depinde de numărul parlamentelor naționale care au reacționat și de câte voturi reprezintă avizele. Fiecare dintre cele 28 de parlamente naționale are două voturi. În cazul în care există 2 camere, fiecare are 1 vot.

Atunci când avizele motivate reprezintă cel puțin o treime⁴⁷ din totalul voturilor alocate parlamentelor naționale, Comisia trebuie să își revizuiască propunerea și poate decide dacă să mențină, să modifice sau să retragă propunerea sa. Comisia trebuie să își motiveze decizia. Această procedură este cunoscută drept procedura „cartonașului galben” și, până în prezent, au existat trei astfel de cazuri.

În cazul în care avizele motivate reprezintă majoritatea voturilor și proiectele de acte intră sub incidența procedurii legislative ordinare,

Comisia trebuie să își revizuiască propunerea și să decidă dacă o menține, o modifică sau o retrage. În cazul în care Comisia decide să mențină propunerea, ea trebuie să își justifice decizia înaintea Parlamentului European și Consiliului, indicând motivul pentru care propunerea respectă principiul subsidiarității. Această procedură este cunoscută drept procedura „cartonașului portocaliu” și nu s-a înregistrat astfel de cazuri până în prezent. Dacă o majoritate simplă a membrilor Parlamentului European sau 55 % din membrii Consiliului decid că propunerea încalcă principiul subsidiarității, aceasta nu va mai fi examinată în continuare.

De la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Comitetul Regiunilor are mai multe responsabilități în ceea ce privește subsidiaritatea. Acesta are dreptul de a introduce o acțiune înaintea Curții de Justiție a UE pe motiv de încălcare a principiului subsidiarității⁴⁸. Comitetul Regiunilor a creat, de asemenea, o rețea de monitorizare a subsidiarității⁴⁹ care urmărește să faciliteze schimbul de informații dintre autoritățile locale și regionale din Uniunea Europeană și instituțiile UE cu privire la documentele și propunerile legislative ale Comisiei Europene care au un impact direct asupra autorităților locale și regionale.

1.4. O mai bună reglementare și o mai bună legiferare: principalele modificări față de 2015

Cadrul Comisiei pentru o mai bună legiferare urmărește să formuleze politici bazate pe elemente concrete. Acesta promovează transparența, responsabilitatea și luarea de decizii în cunoștință de cauză. Abordarea Comisiei în ceea ce privește o mai bună legiferare recunoaște în mod explicit ciclul de viață al politicilor, precum și diferitele sale etape, de la inițiere la pregătire, punere în aplicare, evaluare și modificare ulterioară. O mai bună legiferare este construită pe trei piloni principali, care sunt complementari și strâns legați între ei:

- Evaluarea impactului;
- Evaluare; și
- Consultarea părților interesate.

În 2015, Comisia Europeană a introdus modificări substanțiale privind politica sa pentru o mai bună legiferare. Comisia a elaborat și a publicat orientări⁵⁰ care oferă personalului Comisiei linii directoare cu privire la modul de aplicare a unei mai bune legiferări în activitatea lor pe tot parcursul ciclului de elaborare a politicilor. Acestea abordează, de asemenea, modul în care Comisia va sprijini statele membre în legătură cu punerea în aplicare la nivel național a legislației Uniunii. Un set de instrumente complementare⁵¹ conține 65 de instrumente independente care oferă o asistență mai detaliată cu privire la modul de abordare a unor chestiuni specifice, cum ar fi subsidiaritatea și proporționalitatea,⁵² elaborarea expunerii de motive⁵³ care însoțește

propunerile Comisiei, impactul teritorial⁵⁴, alegerea unui instrument de politică⁵⁵ și planurile de punere în aplicare⁵⁶.

Președintele Comisiei a înființat, de asemenea, un nou Comitet de control normativ⁵⁷ în mai 2015. Comitetul este compus din președinte și șase membri care dețin expertiză în domeniile social, economic și de mediu, având în vedere rolul central al unei mai bune legiferări pentru integrarea dezvoltării durabile în elaborarea politicilor Uniunii. Toți aceștia lucrează cu normă întreagă pentru comitet și nu au nicio responsabilitate în cadrul procesului de elaborare a politicilor. Trei dintre membri sunt recrutați din afara instituțiilor prin intermediul unor proceduri transparente și bazate pe merit. Ceilalți patru membri provin din servicii ale Comisiei și sunt selectați prin proceduri similare, dar interne. Candidații cu experiență și expertiză legate de activitatea autorităților locale și regionale sunt eligibili și chiar încurajați să aplice. Comitetul controlează calitatea tuturor evaluărilor impactului și a evaluărilor selectate în raport cu cerințele din Orientările Comisiei privind o mai bună legiferare. Acesta emite avize pozitive și negative. Inițiativele însoțite de o evaluare a impactului vor necesita, în general, un aviz pozitiv din partea comitetului pentru ca dosarul respectiv să poată ajunge mai departe la Colegiul comisarilor pentru a se lua o decizie.

Consultarea părților interesate

Articolul 11 din Tratatul privind Uniunea Europeană impune instituțiilor Uniunii să le acorde cetățenilor și asociațiilor reprezentative

⁴⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:12016ME/TXT>

⁴⁷ Acest prag este de un sfert în cazul proiectelor de acte legislative din domeniul justiției, libertății și securității.

⁴⁸ Articolul 8 din Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității.

⁴⁹ <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>

⁵⁰ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-guidelines_ro

⁵¹ https://ec.europa.eu/info/better-regulation-toolbox_ro

⁵² https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-5_ro

⁵³ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-38_ro

⁵⁴ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-33_ro

⁵⁵ Instrumentul # 18 privind alegerea instrumentelor de politică: https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-18_ro

⁵⁶ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-36_ro

⁵⁷ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_ro

posibilitatea de a-și exprima punctele de vedere cu privire la toate domeniile de acțiune ale Uniunii. De asemenea, Comisia trebuie să desfășoare consultări ample în vederea asigurării transparenței și a coerenței acțiunilor Uniunii⁵⁸. Această măsură face parte din dreptul cetățenilor de a participa la viața democratică a Uniunii și este importantă pentru stabilirea legitimității Uniunii. Președintele Juncker a solicitat tuturor membrilor colegiului să fie activi din punct de vedere politic în statele membre și în dialogurile cu cetățenii⁵⁹, prezentând și comunicând agenda comună, ascultând ideile prezentate și implicându-se alături de părțile interesate. Până la data de 15 mai 2018, au avut loc aproximativ 400 de dialoguri cu cetățenii, organizate în cadrul Comisiei Juncker. A existat, de asemenea, o consultare specifică despre viitorul Europei⁶⁰. Până în decembrie 2018, Comitetul European al Regiunilor va fi încheiat peste 200 de manifestări locale și/sau dialoguri cu cetățenii din 28 de țări europene, cu participarea a aproximativ 230 de membri ai comitetului și a peste 30 000 de cetățeni, și a colectat un număr similar de răspunsuri prin intermediul unui sondaj online marca UE și al unei aplicații pentru telefoanele mobile: „*Ce credeți despre Europa (Have your say on Europe)*”. Președintele Comitetului European al Regiunilor va lansa, de asemenea, un mecanism de dialog continuu în toamna anului 2018, legat de punerea în aplicare a raportului grupului de lucru și de recomandările sale de comunicare/informare.

Consultarea părților interesate permite exprimarea de opinii și, de asemenea, ca elemente de probă concrete să ajungă să fie integrate în pregătirea de noi inițiative sau în procesul de evaluare a politicilor existente. În prezent, consultarea este bazată pe o strategie de identificare a informațiilor care sunt necesare, a părților interesate de la care pot fi obținute informații relevante, precum și a metodelor prin care părțile interesate vor fi implicate. Descrierea inițială a inițiativei și a strategiei de consultare va fi publicată în foaia de parcurs sau în evaluarea inițială a impactului. Acest lucru permite tuturor părților interesate să își prezinte observațiile într-un stadiu incipient și să se pregătească pentru activitățile de consultare mai detaliate care vor urma. Toate consultările și modalitățile de oferire de feedback sunt accesibile în prezent prin intermediul unui singur portal web (a se vedea secțiunea privind „*Contribuția dvs. la procesul legislativ*”⁶¹).

Evaluarea și evaluarea impactului depind de buna calitate a consultării părților interesate și vor fi însoțite, în general, de o consultare publică pe internet, cu o durată de 12 săptămâni, care face parte din strategia de consultare. În cazul inițiativelor majore din programul de lucru al Comisiei, aceasta urmărește să desfășoare consultări în toate limbile oficiale, iar în celelalte cazuri, cel puțin în engleză, franceză și germană.

Părțile interesate pot să ofere feedback cu privire la pregătirea și punerea în aplicare a politicilor pe parcursul întregului ciclu de elaborare a politicilor. Prin intermediul site-ului web „*Contribuția dvs. la procesul legislativ*”, părțile interesate pot să:

formuleze comentarii cu privire la foile de parcurs și evaluările inițiale ale impactului efectuate de Comisie, care sunt publicate la începutul unei noi inițiative (pe o perioadă de 4 săptămâni);

participe la consultările publice care însoțesc noile inițiative sau evaluări ale legislației sau politicilor existente (în general pe parcursul unei perioade de 12 săptămâni);

formuleze comentarii cu privire la propuneri adoptate de Comisie, pe parcursul unei perioade de 8 săptămâni de la adoptare. Acestea vor fi agregate de Comisie și transmise Parlamentului European și Consiliului; precum și

să prezinte observații cu privire la textele juridice ale proiectelor de acte delegate și de acte de punere în aplicare înainte de finalizarea de către Comisie (pe o perioadă de 4 săptămâni);

prezinte comentarii și sugestii cu privire la modul de a simplifica legislația specifică. Aceste propuneri sunt preluate ulterior de Platforma REFIT, care poate adopta avize și recomandări adresate Comisiei.

Toate părțile interesate pot participa la aceste activități și pot solicita să primească notificări automate atunci când sunt încărcate noi documente pe site-ul „*Contribuția dvs. la procesul legislativ*”. Părțile interesate pot, de asemenea, să prezinte Comisiei opinii și alte dovezi în afara proceselor formale de consultare și feedback.

Evaluare și adecvarea reglementărilor

Comisia evaluează, de asemenea, legislația și politicile Uniunii. Aceasta aplică principiul „evaluare înainte de acțiune”, astfel încât funcționarea și performanța legislației sunt verificate înainte de prezentarea de propuneri pentru modificarea acestora. O evaluare va măsura eficacitatea, eficiența economică, relevanța, coerența și valoarea adăugată europeană. Este necesar să se verifice dacă legislația funcționează sau nu astfel cum s-a prevăzut și dacă impactul preconizat a avut loc.

În plus, ca parte a programului Comisiei privind o reglementare adecvată și funcțională, toate revizuirile legislației ar trebui să analizeze în mod sistematic potențialul de a simplifica și de a reduce costurile inutile⁶². O platformă REFIT formată din experți din statele membre și societatea civilă consiliază Comisia cu privire la legislația problematică, fiind sprijinită de un site web prin intermediul căruia părțile interesate pot să își facă cunoscute ideile și experiența⁶³.

Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare

Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare a intrat în vigoare în aprilie 2016⁶⁴. Acesta se bazează pe articolul 295 din TFUE și stabilește angajamente ale Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei privind numeroase aspecte legate de pregătirea și punerea în aplicare a legislației Uniunii. Punctele 12 și 25 sunt deosebit de relevante în ceea ce privește asigurarea respectării subsidiarității și proporționalității prin evaluările impactului și prezentarea justificării Comisiei în expunerea de motive⁶⁵ care însoțește propunerile sale legislative.

Acte delegate

Parlamentul European și Consiliul (în calitate de colegiuitori UE) pot conferi Comisiei competența de a adopta anumite acte delegate care completează sau modifică elemente neesențiale ale legislației UE. Astfel de acte facilitează punerea în aplicare a legislației Uniunii de către Comisia Europeană. Utilizarea actelor delegate este reglementată de articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

⁵⁸ Articolul 11 alineatul (3) din TUE.

⁵⁹ https://ec.europa.eu/info/events/citizens-dialogues_ro

⁶⁰ https://ec.europa.eu/commission/consultation-future-europe_ro

⁶¹ https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_ro

⁶² COM(2017) 651: Finalizarea Agendei pentru o mai bună legiferare: Soluții mai bune pentru rezultate mai bune: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0651&from=EN>

⁶³ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly/refit-platform_ro

⁶⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ:L:2016:123:TOC>

Colegiuitorii au drept de veto asupra fiecărui act delegat individual sau au dreptul de a revoca împuternicirea în totalitate.

Competențe de executare pot fi acordate, de asemenea, Comisiei în scopul de a crea condițiile pentru o aplicare uniformă a actelor Uniunii. Acestea sunt reglementate de articolul 291 din TFUE și respectă norme detaliate pentru pregătirea acestora, convenite în cadrul dreptului Uniunii. Colegiuitorii au, de asemenea, competența de a respinge astfel de acte, iar experți din statele membre sunt implicați în pregătirea acestora prin intermediul comisiilor corespunzătoare alcătuite din reprezentanți ai statelor membre.

Pregătirea fiecărui act delegat este reglementată de Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare și implică experți din partea Parlamentului European, a Consiliului și a statelor membre. Procesele pregătitoare sunt transparente și pot fi urmărite într-un nou registru interinstituțional al actelor delegate⁶⁵. Înainte de adoptare de către Comisia Europeană, proiectele de acte delegate sunt postate

on-line⁶⁶, astfel încât toate părțile interesate să își poată face cunoscut punctul de vedere Comisiei, care poate modifica textul ca răspuns la preocupările exprimate de părțile interesate. În unele cazuri, actele delegate pot fi însoțite, de asemenea, de o evaluare a impactului sau de un document similar elaborat de o agenție descentralizată care sprijină punerea în aplicare a legislației Uniunii.

Ca parte a punerii în aplicare a Acordului interinstituțional privind o mai bună legiferare, Parlamentul European, Consiliul și Comisia poartă negocieri privind criteriile menite să facă distincția între utilizarea actelor delegate și a actelor de punere în aplicare. Această chestiune problematică apare frecvent în negocierile purtate între colegiuitorii cu privire la dosare legislative individuale. În plus, Comisia a făcut propuneri de actualizare a corpusului legislativ UE în ceea ce privește competențele care nu sunt încă conforme cu cerințele de la articolele 290 și 291 introduse prin Tratatul de la Lisabona. Se abordează astfel chestiunea împuternicirilor prin utilizarea procedurii de reglementare cu control.

⁶⁵ <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>

⁶⁶ https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_ro

Anexa IV Principalele documente de la membrii grupului de lucru

Documentele de dezbatere pregătite de secretariatul grupului de lucru

- (1) Document de bază nr. 1: Informații referitoare la activitatea grupului de lucru⁶⁷.
- (2) Document de bază nr. 2: O mai bună legiferare⁶⁸.
- (3) Document de dezbatere nr. 1: Schimb de opinii inițial cu privire la activitatea grupului de lucru⁶⁹.
- (4) Document de dezbatere nr. 2: Participarea autorităților locale și regionale la pregătirea și monitorizarea legislației Uniunii⁷⁰.
- (5) Document de dezbatere nr. 3: Aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității în activitatea instituțiilor⁷¹.
- (6) Document de dezbatere nr. 4: Re-delegarea responsabilității în materie de politici și elaborarea de politici într-un mod mai eficient⁷².

Documente prezentate de membrii grupului de lucru

- (7) Contribuția membrilor grupului de lucru privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient” care provin din partea Comitetului Regiunilor: ”O mai bună implicare a autorităților locale și regionale în elaborarea, coordonarea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii”⁷³.
- (8) Contribuție din partea dr. Reinhold Lopatka: Document de lucru de la ședința din 23 februarie 2018: „Implicarea autorităților de la nivel local și regional în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii”⁷⁴.
- (9) Modalitățile de a aplica mai bine principiul subsidiarității și mecanismul de control al subsidiarității: Recomandări adresate Grupului de lucru privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient” pe baza contribuțiilor Conferinței organelor parlamentare specializate în chestiunile Uniunii (COSAC)⁷⁵.
- (10) Contribuția membrilor grupului de lucru privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient” care provin din partea Comitetului Regiunilor: „Cum ar putea fi aplicate mai bine principiile subsidiarității și proporționalității”⁷⁶.
- (11) Contribuție din partea dr. Reinhold Lopatka: Document de lucru de la ședința din 15 martie 2018: „Aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității în activitatea instituțiilor”⁷⁷.
- (12) Contribuția membrilor grupului de lucru privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient” care provin din partea Comitetului Regiunilor: Obiectivul (b): Identificarea domeniilor de politică în care luarea deciziilor sau punerea în aplicare ar putea fi redelegate integral sau parțial sau restituite definitiv statului membru⁷⁸.
- (13) Contribuție din partea dr. Reinhold Lopatka: Document de lucru de la ședința din 27 aprilie 2018: „Re-delegarea responsabilității în materie de politici și elaborarea de politici într-un mod mai eficient”⁷⁹.
- (14) Contribuția LIX COSAC⁸⁰.
- (15) Cel de al 29-lea raport bianual al COSAC⁸¹.

⁶⁷ https://ec.europa.eu/commission/publications/background-paper-no-1-information-related-work-task-force_ro

⁶⁸ https://ec.europa.eu/commission/publications/background-paper-no-2-better-regulation_ro

⁶⁹ https://ec.europa.eu/commission/publications/discussion-paper-no-1-idiscussion-paper-no-1-initial-exchange-views-work-task-force_ro

⁷⁰ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/discussion-paper-2-taskforce-subsidiarity_en.pdf

⁷¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-3-2018-2018-tf-discussion-paper-no3-institutional-work_en.pdf

⁷² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/19-4-2018_-tf-discussion-paper-no4-redelegation-efficiency_en.pdf

⁷³ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/contribution-cor-taskforce-subsidiarity_en.pdf

⁷⁴ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/working-paper-lopatka-taskforce-subsidiarity_en.pdf

⁷⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/subsidiarity_paper-cosac-recommendations_en.pdf

⁷⁶ https://ec.europa.eu/commission/publications/contribution-european-committee-regions-members-task-force-subsidiarity-and-proportionality-principles_ro

⁷⁷ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sg-2018-00573_en_0.pdf

⁷⁸ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/subsidiarity-task-force-cor-members-contribution-for-tf-meeting-on-27-april-2018_en.pdf

⁷⁹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sg-2018-00573_en.pdf

⁸⁰ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/contribution-lix-cosac-18-06-2018_en.pdf

⁸¹ <https://parleu2018bg.bg/upload/2702/29+Bi+Annual+Report+EN.pdf>

Anexa V Evaluarea comună a conformității cu principiile subsidiarității și proporționalității

Grupul de lucru privind subsidiaritatea, proporționalitatea și scenariul „Mai puțin, dar mai eficient” Model de grilă pentru evaluarea subsidiarității și proporționalității pe parcursul ciclului de elaborare a politicilor.

Instituția*	
Titlul propunerii sau inițiativei	
Referință instituțională/Referințe instituționale	

Scopul și explicații privind această grilă de evaluare

Această grilă are scopul de a oferi o abordare comună și coerentă pentru a evalua conformitatea unei anumite propuneri sau inițiative cu principiile subsidiarității și proporționalității înscrise în tratat. Aceasta este destinată spre a fi utilizată de Comisia Europeană atunci când își inițiază propunerile, de parlamentele naționale atunci când își elaborează avizele motivate în temeiul Protocolului nr. 2 la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), precum și de Parlamentul European și Consiliu în calitate de legiuitori ai UE. Grila este destinată, de asemenea, să fie utilizată pentru inițiative din partea unui grup de state membre, pentru cereri din partea Curții de Justiție, pentru recomandări din partea Băncii Centrale Europene și pentru cereri din partea Băncii Europene de Investiții privind adoptarea actelor legislative (articolul 3 din Protocolul nr. 2)

Principiul subsidiarității contribuie la a stabili dacă Uniunea este sau nu justificată să acționeze în cadrul competențelor sale partajate sau de susținere care i-au fost acordate în temeiul tratatelor sau dacă este mai oportun ca statele membre să acționeze la nivelul adecvat național, regional sau local. Cele două aspecte cumulative privind **necesitatea UE și valoarea adăugată europeană** ar trebui să fie îndeplinite dacă se dorește ca testul de subsidiaritate să fie îndeplinit. Acestea sunt explicate în detaliu mai jos.

Principiul proporționalității contribuie la asigurarea faptului că intensitatea obligațiilor legislative sau a abordării politice corespund

obiectivelor preconizate ale politicii sau legislației. Aceasta înseamnă că forma și conținutul acțiunii întreprinse de Uniune nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor propuse.

Evaluările impactului realizate de Comisia Europeană în sprijinul propunerilor sale vor include o evaluare a subsidiarității și proporționalității. În plus, fiecare propunere a Comisiei va fi însoțită de o expunere de motive care prezintă, de asemenea, evaluarea de către Comisie a subsidiarității și proporționalității, dat fiind că aceasta este o cerință prevăzută în Protocolul nr. 2 din TFUE, împreună cu cerințele de a desfășura ample consultări înainte de a propune un act legislativ și de a ține seama de dimensiunea locală și regională a unei acțiuni preconizate.

Deși prezenta grilă de evaluare se referă numai la subsidiaritate și proporționalitate, fiecare instituție care o utilizează are libertatea să adauge elemente care sunt utile pentru propriile procese și priorități interne. De exemplu, grila ar putea fi adaptată astfel încât să includă o evaluare a utilizării de către Comisie a instrumentelor pentru o mai bună legiferare sau aspecte politice ale propunerilor Comisiei.

* Nu toate întrebările din acest model de grilă de evaluare sunt relevante pentru toate instituțiile.

1. Poate Uniunea să acționeze? Care sunt temeiul juridic și competența pentru acțiunea pe care Uniunea intenționează să o întreprindă?

1.1 Care articol(e) din tratat este (sunt) utilizat(e) pentru a sprijini propunerea legislativă sau inițiativa de politică?

1.2 Este natura competenței Uniunii reprezentată de acest articol din tratat exclusivă, partajată sau de sprijin?

Principiul subsidiarității nu se aplică în cazul domeniilor de politică în care Uniunea are competență **exclusivă**, astfel cum este definit la articolul 3 din TFUE. Acesta este temeiul juridic specific care determină dacă propunerea face sau nu obiectul mecanismului de control al subsidiarității. Articolul 4 din TFUE prezintă domeniile în care competența este partajată între Uniune și statele membre, iar articolul 6 din TFUE prezintă domeniile în care Uniunea are doar competență de sprijin al acțiunilor statelor membre.

2. Principiul subsidiarității: Motivele pentru o acțiune a UE
2.1 Îndeplinește propunerea cerințele procedurale din Protocolul nr. 2:

- A existat o consultare amplă înainte de a propune actul?
- Există o declarație detaliată cu indicatori calitativi și, acolo unde este posibil, indicatori cantitativi care permit să se estimeze dacă acțiunea poate sau nu să fie realizată cel mai bine la nivelul Uniunii?

2.2 Conține expunerea de motive (și orice evaluare a impactului) care însoțește propunerea Comisiei o justificare adecvată în ceea ce privește conformitatea cu principiul subsidiarității?
2.3. Pe baza răspunsurilor la întrebările de mai jos, pot obiectivele acțiunii propuse să fie realizate în mod satisfăcător de către statele membre prin acțiune individuală (necesitatea unei acțiuni din partea UE)?

(a)	Există aspecte importante/transnaționale considerabile/transfrontaliere în ceea ce privește problemele abordate? Au fost acestea cuantificate?
(b)	Ar veni acțiunea la nivel național sau lipsa acțiunii la nivelul Uniunii în conflict cu obiectivele fundamentale ale tratatului sau ar prejudicia în mod semnificativ interesele altor state membre?
(c)	În ce măsură au statele membre capacitatea sau posibilitatea de a adopta măsuri adecvate?
(d)	Cum diferă problema și cauzele sale (de exemplu, externalități negative, efecte colaterale) între nivelurile național, regional și local ale UE?
(e)	Este problema răspândită pe întreg teritoriul UE sau este aceasta limitată la câteva state membre?
(f)	Sunt statele membre suprasolicitate în ceea ce privește atingerea obiectivelor măsurii planificate?
(g)	Cum diferă opiniile/demersurile preferate de autoritățile naționale, regionale și locale în cadrul UE?

2.4 Pe baza răspunsurilor la întrebările de mai jos, pot obiectivele acțiunii propuse să fie îndeplinite mai bine la nivelul Uniunii datorită extinderii sau efectelor acțiunii respective (valoarea adăugată europeană)?

(a)	Există beneficii clare în urma acțiunii la nivelul UE?
(b)	Există economii de scară? Pot obiectivele să fie îndeplinite mai eficient la nivelul UE (beneficii mai mari per unitate de cost)? Va fi îmbunătățită funcționarea pieței interne?
(c)	Care sunt avantajele în cazul înlocuirii diferitelor politici și norme naționale cu o abordare politică mai omogenă?
(d)	Au avantajele unei acțiuni la nivelul UE o pondere mai mare decât pierderile de competență ale statelor membre și ale autorităților locale și regionale (dincolo de costurile și avantajele unei acțiuni la nivel național, local și regional)?
(e)	Va exista o claritate juridică îmbunătățită pentru cei care trebuie să pună în aplicare legislația?

3. Proportionalitatea: Cum ar trebui UE să acționeze

3.1. Conține expunerea de motive (și oricare evaluare a impactului) care însoțește propunerea Comisiei o justificare adecvată cu privire la proporționalitatea propunerii și o declarație care permite evaluarea conformității propunerii cu principiul proporționalității?

3.2 Pe baza răspunsurilor la întrebările de mai jos și a informațiilor furnizate de orice evaluare a impactului, expunerea de motive sau din alte surse, este acțiunea propusă o modalitate corespunzătoare de realizare a obiectivelor preconizate?

(a)	Este inițiativa limitată la acele aspecte pe care statele membre nu le pot realiza individual în mod satisfăcător și cu privire la care Uniunea poate aduce o contribuție pozitivă?
(b)	Este forma acțiunii întreprinse de Uniune (alegerea instrumentului) justificată, cât mai simplă cu putință, precum și coerentă cu îndeplinirea satisfăcătoare a obiectivelor urmărite și asigurarea respectării acestora [de exemplu, alegerea între regulament, directivă (cadru), recomandare sau alte metode de reglementare, cum ar fi co-reglementarea etc.]?
(c)	Permite acțiunea întreprinsă de Uniune cât mai multă libertate cu putință pentru decizia națională, îndeplinind în același timp obiectivele stabilite în mod satisfăcător? (de exemplu, este posibil să se limiteze acțiunea la nivel european la standarde minime sau să se utilizeze un instrument de politică sau o abordare mai puțin stricte?).
(d)	Creează inițiativa costuri financiare sau administrative pentru Uniune, guverne naționale, autorități regionale sau locale, operatori economici sau cetățeni? Sunt proporționale aceste costuri cu obiectivul urmărit?
(e)	Respectându-se dreptul Uniunii, au fost luate în considerare circumstanțele speciale din statele membre individuale?

Anexa VI Contribuțiile părților interesate care au propus revizuirea legislației și a propunerilor

Parte interesată/ contributor	Act legislativ, domeniu de politică sau propunere legislativă
Membrii grupului de lucru din partea Comitetului European al Regiunilor	<ul style="list-style-type: none"> • Norme de concurență: Servicii de interes economic general (SIEG) și complexitatea normelor pentru autoritățile locale și regionale care prestează servicii. • Politica în domeniul concurenței (Normele privind ajutoarele de stat): Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor <i>de minimis</i>. • Energie: Energia din surse regenerabile, eficiența energetică și piețele de energie electrică inclusiv planurile energetice și climatice în ceea ce privește rolul autorităților locale și regionale, precum și respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității. • Mediu: Simplificarea potențială a monitorizării și raportării în cadrul legislației de mediu în vederea reducerii sarcinilor administrative pentru autoritățile publice. • Mediu: O mai mare flexibilitate pentru autoritățile locale și regionale în punerea în aplicare a Directivei privind evaluarea impactului asupra mediului. • Norme privind achizițiile publice: Complexitatea inutilă potențială provocată de includerea criteriilor „verzi”, sociale și inovatoare în domeniul achizițiilor publice. • Transporturi: Este nevoie să se acorde o mai mare atenție rolului autorităților locale și regionale în ceea ce privește liberalizarea serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul și a serviciilor de interes economic general. • Piața internă a serviciilor: Posibila necesitate de a simplifica și a asigura o mai mare flexibilitate a normelor privind furnizarea de servicii pe piața internă. De exemplu, în ceea ce privește procedura de notificare, cardul electronic european pentru servicii și testul de proporționalitate pentru profesiile reglementate. • Taxa pe valoare adăugată (TVA): Simplificarea normelor privind TVA pentru IMM-uri, în special pentru tranzacțiile transfrontaliere. • Libertate, securitate și justiție: Migrație: Implicarea autorităților locale și regionale poate valorifica mai bine programe de finanțare multiple de sprijinire a integrării migranților în societate. • Semestrul și politica de coeziune: Posibila necesitate de a simplifica normele privind eligibilitatea și cheltuielile din dispozițiile comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și normele financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize: COM(2018) 375. • Politica de coeziune: Posibila necesitate de a lua în considerare o mai mare simplificare și de a reflecta rolul autorităților locale și regionale. • Domeniile cercetării și dezvoltării tehnologice și domeniul spațial: Posibila necesitate de a simplifica normele pentru beneficiari. • Conservarea resurselor biologice marine (CFP): Posibila necesitate de a include dimensiunile socioeconomice și teritoriale ale politicilor structurale în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului. • Politica agricolă comună (PAC): Posibila necesitate de a simplifica și a face normele de finanțare mai proporționale.

Parte interesată/ contribuitor	Act legislativ, domeniu de politică sau propunere legislativă
Dr Lopatka (membru al grupului de lucru)	<ul style="list-style-type: none"> • Mediu: Legislația privind protecția naturii. Ar putea fi avută în vedere o mai mare flexibilitate pentru autoritățile naționale în a clasifica statutul de protejat, pentru a fi în măsură să răspundă schimbărilor naturale ale mediului. • Transporturi: (achiziția de) vehicule nepoluante: Lista „tehnologiilor curate” din anexa I la Propunerea de Directivă privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic nu include biogazul, care reprezintă o sursă de energie și carburanți în mai multe state membre. • Dreptul civil general: Ar trebui demarată o revizuire a acquis-ului Uniunii în domeniul dreptului civil din perspectiva subsidiarității. • Protecția consumatorilor: Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorilor este mult prea complexă și ar putea fi avute în vedere abordări mai proporționale. • Protecția consumatorilor: Ar putea fi luate în considerare norme mai proporționale în cazul Regulamentului (CE) nr 2017/2394 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului. • Protecția consumatorilor: Regulamentul (UE) nr. 2018/302 privind prevenirea geoblocării nejustificate și a altor forme de discriminare bazate pe cetățenia sau naționalitatea, domiciliul sau sediul clienților pe piața internă impune sarcini disproporționale asupra activității economice. • Protecția consumatorilor: Regulamentul delegat (UE) 2017/2158 de stabilire a măsurilor de diminuare și a nivelurilor de referință pentru reducerea prezenței acrilamidei în produsele alimentare conține potențiale dispoziții disproporționale. • Protecția consumatorilor: Propunerea de directivă privind vânzarea de bunuri (COM(2017) 637) ar trebui să aibă în vedere abordări mai proporționale, mai degrabă decât o schemă de garanții armonizată pe deplin. • Politica socială: Propunerea de directivă privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor ar trebui analizată din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității (COM(2017) 253). • Transporturi: Propunerea de directivă privind aplicarea taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri ar trebui analizată din punctul de vedere al regiunilor atunci când se solicită taxe de trecere în funcție de distanță (COM(2017) 275). • Piața unică: Propunerea de regulament de stabilire a condițiilor și a procedurii prin care Comisia poate solicita întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi să furnizeze informații în legătură cu piața internă și domeniile conexe ar putea fi analizată din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității (COM(2017) 257). • Piața unică: Propunerea de regulament privind recunoașterea reciprocă a mărfurilor comercializate în mod legal în alt stat membru ar putea fi reanalizată din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității (COM(2017) 796). • Piața unică: Propunerea de regulament de stabilire a unor norme și proceduri pentru respectarea și asigurarea aplicării legislației de armonizare a Uniunii privind produsele ar putea fi reanalizată din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității (COM(2017) 795). • Piața unică: Propunerea de directivă de stabilire a unui drept individual la compensații în temeiul Directivei privind practicile comerciale neloiale ar putea fi reanalizată din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității (COM(2018) 173). • Piața unică: Propunerea de directivă privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii ar putea fi reanalizată din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității (COM (2016) 822). • Normele financiare: Propunerea în scopul instituirii unui sistem european de asigurare a depozitelor ar putea fi revizuită din punct de vedere al subsidiarității și al luării de decizie la nivel național (COM (2015) 586). • Politica fiscală: Propunerea de directivă de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește cotele taxei pe valoarea adăugată (COM(2018) 20) ar putea fi reanalizată în vederea extinderii flexibilității pentru ca statele membre să stabilească cotele TVA. • Politica fiscală: Propunerea de directivă privind armonizarea bazei fiscale comune a societăților (COM(2016) 685)) ar trebui revizuită pentru a se vedea dacă această legislație este necesară pentru funcționarea pieței interne, precum și dacă este utilizat temeiul juridic corespunzător. • Politica agricolă comună: Revizuirea în curs ar trebui să ia în considerare nevoia de simplificare a normelor de finanțare.

Parte interesată/ contributor	Act legislativ, domeniu de politică sau propunere legislativă
Guvernul danez (document neoficial)	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea întreprinderii de acțiuni de către Uniune ar trebui reanalizată în ceea ce privește propunerea Comisiei de directivă privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor neexecutivi ai societăților cotate la bursă (COM/2012/0614). • Directiva propusă privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată (COM/2017/0253) ar putea lua mai bine în considerare diferitele circumstanțe și abordări naționale. • Propunerea de Regulament privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul (COM/2017/0647) ar putea fi reanalizată din perspectiva subsidiarității și a caracterului suficient al acțiunii la nivel național. • Propunerile pentru Directiva UE privind calitatea apei (COM(2017) 753) ar putea lua mai bine în considerare diferențele de la nivel național și regional. • Directiva privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (COM/2015/0615) ar putea reflecta mai bine abordările naționale privind legislația din acest domeniu. • Standardele minime privind aptitudinile fizice și mentale necesare pentru conducere (anexa 3 la Directiva 2006/126/CE) sunt, potențial, mult prea complexe și birocratice. • Normele pentru regulamentul asupra confidențialității și comunicațiilor electronice specific sectorului (COM/2017/010) sunt eventual prea complexe și se suprapun cu normele generale privind protecția datelor. • Este necesar să se aibă în vedere simplificarea normelor care reglementează politica agricolă comună (PAC).

Parte interesată/ contribuitor	Act legislativ, domeniu de politică sau propunere legislativă
Guvernul german (document neoficial)	<ul style="list-style-type: none"> • Recomandarea de decizie a Consiliului privind deschiderea negocierilor pentru modificarea Tratatului de instituire a Comunității Energiei (documentul cu acces restricționat COM/2017/5751): ar putea fi reexaminată din perspectiva subsidiarității. • Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale (COM/2017/660): lipsa unei evaluări a impactului, în pofida impacturilor economice semnificative și a propunerii de extindere a drepturilor și obligațiilor reciproce. • Propunere de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei nr. 1313/2013/UE privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii (COM/2017/0309): lipsa unei evaluări a impactului, în pofida riscurilor care indică faptul că „rescEU” ar depăși sfera misiunilor de coordonare și completare. • Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1073/2009 privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul (COM/2017/647) și Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 92/106/CEE privind stabilirea de norme comune pentru anumite tipuri de transporturi combinate de mărfuri între state membre (COM/2017/648): ar putea fi revizuite din perspectiva subsidiarității și a impactului semnificativ asupra traficului intern (fără caracter transfrontalier). • Cooperarea judiciară în materie penală: ar putea fi revizuită din perspectiva subsidiarității. În special în cazul Propunerii de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivei 2009/101/CE (COM/2016/450); și al Propunerii de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea fraudelor și a falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul, și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului (COM/2017/489). • Determinarea dispozițiilor specifice penale și în materie de sancțiuni din dreptul Uniunii: Statele membre ar trebui să aibă mai multă flexibilitate pentru a stabili aceste dispoziții (de exemplu, Noile avantaje pentru consumatori, COM/2018/183, COM/2018/185 și COM/2018/184) • Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă în Uniunea Europeană (COM/2017/478 și COM/2017/479): ar putea fi revizuită din perspectiva subsidiarității, întrucât propunerile includ, de asemenea, soldați, judecători și funcționari publici care intră în sfera sarcinilor inițial naționale. • Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1141/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene (COM/2017/481): dispozițiile propuse cu privire la informațiile privind echilibrul de gen pe site-uri internet au avut un impact asupra site-urilor partidelor naționale. Însă acest aspect a fost revizuit în timpul trilogului. • Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/543 al Comisiei din 22 martie 2017 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind recensământul populației și al locuințelor în ceea ce privește specificațiile tehnice ale tematicilor și ale defalcărilor lor (C(2017) 1728): trebuie să fie revizuit din perspectiva subsidiarității și ar trebui luate în considerare modalități alternative de acțiune. • Standardizarea în domeniul sănătății: ar putea fi revizuită din perspectiva subsidiarității. Deși obiectivul este reducerea inegalităților între statele membre în materie de îngrijiri medicale, standardizarea poate conduce la creșterea costurilor și la reducerea standardelor de calitate (de exemplu, Inițiativa Comisiei Europene privind cancerul la sân). • Regulament privind obligațiile de informare, în special în materie de drept comercial și civil: riscul de reglementare excesivă, sarcina administrativă căzând, în special, asupra IMM-urilor (de exemplu, portalul digital unic, COM/2017/256). • Semestrul european: riscul de a depăși competența UE. Ar trebui să se pună accentul pe politica economică și fiscală. Cu toate acestea, un accent sporit asupra sănătății și asistenței medicale în statele membre ar trebui revizuit, ținând seama de competența principală a statelor membre în materie de politică de sănătate. • Pilonul european al drepturilor sociale: riscul de a depăși competența UE. Se acordă o atenție specială subsidiarității și proporționalității atunci când se transpune pilonul social în sectorul asistenței medicale. • Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind evaluarea tehnologiilor medicale și de modificare a Directivei 2011/24/UE (COM/2018/51): ar trebui revizuită din perspectiva subsidiarității, întrucât propunerea interferează cu competențele statelor membre în ceea ce privește asistența medicală.

Parte interesată/ contribuitor	Act legislativ, domeniu de politică sau propunere legislativă
	<ul style="list-style-type: none"> Achiziții publice: ar trebui revizuite din perspectiva subsidiarității, întrucât unele dispoziții din anumite acte sectoriale interferează cu prerogativa statului membru de a stabili obiectul achiziției (de exemplu, eficiența energetică COM/2016/761 și Directiva privind vehiculele nepoluante COM/2017/653). Acte delegate: este necesar să se analizeze mai atent aspectele legate de subsidiaritate din actele delegate. De exemplu, Regulamentul delegat (UE) nr. 3/2014 al Comisiei din 24 octombrie 2013 de completare a Regulamentului (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele de siguranță în funcționare a vehiculului pentru omologarea vehiculelor cu două sau trei roți și a cvadriciclorilor: anexa XV nr. 4.2.2 conține cerințe pentru pneuri M/S, care ar putea fi mai bine stabilite de statele membre în funcție de condițiile locale specifice. De asemenea, Regulamentul delegat (UE) 2018/829 al Comisiei din 15 februarie 2018 de modificare și de rectificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/208 de completare a Regulamentului (UE) nr. 167/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele de siguranță în funcționare a vehiculelor pentru omologarea vehiculelor agricole și forestiere (C/2018/863): majorarea propusă a lățimii maxime a vehiculelor agricole nu este compatibilă cu infrastructura din Germania. Chestiunile de acest tip sunt, de asemenea, în discuție în contextul pachetului "Energie curată pentru toți europenii".
Guvernul maghiar	<ul style="list-style-type: none"> Cooperarea judiciară în materie civilă ar putea examina, în general, eficiența legislației și nevoia de armonizare a normelor procedurale și să aibă în vedere un contact mai strâns între statele membre și țările terțe (Regulamentul nr. 662/2009 și Regulamentul nr. 664/2009). Propunerea privind Regulamentul (UE) nr. 650/2012 în materie de succesiuni ar putea reflecta mai bine situațiile diferite ale statelor membre. Ar trebui să se ia în considerare utilizarea directivelor, mai degrabă decât a regulamentelor în ceea ce privește confiscarea și probele electronice (COM(2018) 225). Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă în Uniunea Europeană ar putea fi reexaminată din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității (COM/2017/0797). Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului (COM/2017/0253) ar putea fi reexaminată din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității. Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unei Autorități Europene a Muncii (COM/2018/0131) ar putea fi revizuită din punct de vedere al subsidiarității. Recomandarea Consiliului privind accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă (COM(2018) 132) ar putea fi revizuită din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității.

Parte interesată/ contribuitor	Act legislativ, domeniu de politică sau propunere legislativă
Camera economică federală a Austriei (WKÖ)	<ul style="list-style-type: none"> În domeniul politicii de coeziune, ar putea să se acorde mai multe responsabilități autorităților naționale în ceea ce privește punerea în aplicare. Politica în domeniul concurenței (ajutoare de stat): Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor <i>de minimis</i>. Propunere de Directivă privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii (COM(2016) 822). Propunerea pentru un instrument de informare privind piața unică (SMIT) (COM(2017) 257) ar putea fi revizuită din punct de vedere al necesității de acțiune din partea Uniunii. Propunerea de Regulament privind prevenirea geoblocării (COM(2016) 289) ar putea fi revizuită din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității. Propunerea de Regulament în scopul instituirii unui sistem european de asigurare a depozitelor (COM(2015) 586) ar putea fi reexaminată din punct de vedere al subsidiarității. Regulamentul (UE) 2017/2158 al Comisiei de reducere a prezenței acrilamidei în produsele alimentare ar putea fi analizat pentru a se stabili dacă nu ar fi mai proporționată o recomandare. Propunerea de Directivă privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor (COM(2017) 253) ar putea fi reexaminată în vederea analizării aspectelor legate de subsidiaritate. Baza fiscală comună a societăților (COM(2016) 685) ar putea fi revizuită pentru a se vedea dacă această legislație este necesară pentru funcționarea pieței interne, precum și dacă este utilizat temeiul juridic corespunzător. Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorilor ar putea fi revizuită din punct de vedere al simplificării cerințelor pentru anumite contracte (negociate în afara spațiilor comerciale). Propunerea de Directivă privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzări de bunuri (COM(2017) 637) ar trebui să aibă în vedere abordări mai proporționate, mai degrabă decât o schemă de garanții armonizată pe deplin. Sancțiunile la nivel UE privind încălcarea dispozițiilor referitoare la protecția consumatorilor (COM/2018/0185) ar putea fi examinate din nou din punct de vedere al subsidiarității și proporționalității. Inițiativa Business Avenues din cadrul Instrumentului de parteneriat — anumite aspecte legate de diplomația economică europeană (EEAS) — sprijinirea societăților comerciale ar trebui să fie analizată din perspectiva subsidiarității și a competențelor statului membru.
Insurance Europe	<ul style="list-style-type: none"> Propunerea pentru instrumentul de informare privind piața unică (SMIT) (COM(2017)257) ar trebui reexaminată din cauza unor motive de preocupare legate de subsidiaritate și proporționalitate. Revizuirea Autorităților europene de supraveghere (inclusiv Autoritatea europeană de asigurări și pensii ocupaționale, EIOPA) ridică motive de preocupare privind subsidiaritatea și proporționalitatea (COM(2017)536). Cardul electronic european pentru servicii (COM(2016) 824 final) ridică motive de preocupare în ceea ce privește proporționalitatea impactului său asupra furnizorilor de asigurări.
Consiliul suedez pentru industrie și comerț pentru o mai bună legislație (NNR)	<ul style="list-style-type: none"> O simplificare a legislației UE în materie de TVA și a normelor privind facturile (Directiva nr. 2006/112 UE a Consiliului) pentru a reflecta preocupările IMM-urilor. Directiva (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată (PSD 2). AES (Autoritățile europene de supraveghere) COM(2017)536. Riscurile pentru fermieri care apar în urma plăților întârziate ar trebui evaluate în vederea compensării pentru plățile întârziate în ceea ce privește articolul 75 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei. Dispozițiile din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 ar putea fi simplificate în ceea ce privește utilizarea ajutoarelor pentru investiții în temeiul Regulamentului privind dezvoltarea rurală. Regulamentul delegat (UE) nr. 639/2014 al Comisiei ar putea fi revizuit pentru a atenua riscurile ca bovinele să fie descalificate din schemele de sprijin în urma vânzării și a formalităților de înregistrare eronate.

Parte interesată/ contribuitor	Act legislativ, domeniu de politică sau propunere legislativă
Der Zentralverband des Deutschen Handwerks (ZDH)	<ul style="list-style-type: none"> • Ar trebui să se analizeze dacă este necesară o nouă legislație pe piața internă pentru servicii, dat fiind faptul că există deja norme cuprinzătoare (de exemplu, Directiva 2006/123/CE pentru aprobări și alte cerințe privind stabilirea). • Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale ar trebui revizuită din perspectiva subsidiarității și a competențelor statelor membre. • Domeniul educației și formării profesionale (EFP) ar trebui să fie privit din perspectiva subsidiarității și a competențelor statelor membre. • Acțiunea Uniunii în domeniul politicii sociale ar trebui privită din perspectiva subsidiarității și a autonomiei statelor membre (de exemplu, Directiva 2003/88/CE privind timpul de lucru, Directiva privind concediul de maternitate, precum și Directiva privind detașarea lucrătorilor (COM(2016) 128)). • Normele privind ajutoarele de stat care se aplică în cazul IMM-urilor ar putea fi analizate pentru a le face mai proporționate, de exemplu, în ceea ce privește ajutoarele <i>de minimis</i> (Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei). • Normele privind ajutoarele de stat pentru infrastructurile EFP ar putea fi simplificate pentru a ține seama mai bine de circumstanțele naționale.
Johannes Maier, membru al Grupului de experți în materie de subsidiaritate din cadrul Comitetului Regiunilor; Șeful Unității de coordonare UE, biroul guvernului regional din Carintia	<ul style="list-style-type: none"> • Ar putea fi avută în vedere o renaționalizare a fondurilor structurale și de coeziune. • Uniunea ar trebui să se limiteze la solicitarea unor strategii regionale/transfrontaliere în domeniul cooperării teritoriale și al dezvoltării zonelor rurale. • Ar trebui să se ia din nou în considerare asigurarea respectării drepturilor în domeniul protecției consumatorilor, cu proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și amenzi, întrucât aceasta este o competență a statelor membre.
Cancelaria landului Bavaria — Subsidiaritate și competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Temeiuri juridice problematice din tratat (articolele 114, 153, 192, 194, 113, 79, 196 privind piața unică, politica socială, mediul, energia, impozitele indirecte, politica în domeniul imigrației și protecția civilă) • Activități excesive în domeniul dreptului penal (de exemplu, Procurorul european) • Limitarea activităților de coordonare prin instrumente juridice neobligatorii („soft-law”) (de exemplu, educație și formare profesională, protecție socială, cultură și turism) • Recurgerea excesivă la acte delegate (de exemplu, în domeniul agriculturii, Europa creativă, statistici). • Flexibilitate pentru punerea în aplicare a programelor de cheltuieli ale UE (fonduri structurale și de investiții, Politica agricolă comună). • Obligații de monitorizare și raportare excesive (de exemplu, COM(2017) 795 privind armonizarea legislației pentru produse; COM(2016) 822 privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii; și serviciile de interes economic general, tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană).
Consiliul regional Calabria	<ul style="list-style-type: none"> • Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare ar putea fi transformat pentru a fi mai proporțional, prin luarea în considerare a diferențelor și caracteristicilor regionale. • Ar trebui să se aibă în vedere mai puține reglementări și mai multă flexibilitate în ceea ce privește politica de coeziune și fondurile structurale și de investiții europene.

